

Κεφάλαιο 4:

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Εντός του νομικού πλαισίου που καθορίζεται από την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης της περιόδου 2000-2006 για την Ελλάδα, θα υιοθετηθεί μία σειρά λεπτομερέστερων πράξεων.

Αυτές οι πράξεις αφορούν τον προγραμματισμό, τη διαχείριση, την παρακολούθηση και την εφαρμογή του ΚΠΣ και θα συμφωνούν με τις ρυθμίσεις του παρόντος κεφαλαίου καθώς και με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1999 "περί γενικών διατάξεων για τα διαρθρωτικά Ταμεία". Οι πράξεις αυτές δεν προδικάζουν τις ρυθμίσεις που ενδέχεται να υιοθετηθούν για την οικονομική διαχείριση και τον έλεγχο στο πλαίσιο νέων κανονισμών σε εφαρμογή του άρθρου 53 του Καν. 1260/99, ή άλλων ισοδύναμων ρυθμίσεων.

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δύνανται να τροποποιηθούν στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, μετά από πρόταση των εθνικών αρχών ή της Επιτροπής ΕΚ.

Στην περίπτωση που οι καινοτόμες παρεμβάσεις ή / και η αποκεντρωμένη εφαρμογή απαιτούν την υιοθέτηση νέων πράξεων, οι βασικές αρχές και το χρονοδιάγραμμα αυτών θα καθορίζονται από τα αντίστοιχα επιχειρησιακά προγράμματα.

4.1 Εισαγωγή

Η εμπειρία του Α' ΚΠΣ ενσωματώθηκε στο Β' ΚΠΣ. Η προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των κοινοτικών δράσεων, πέραν του θέματος της απορρόφησης των πόρων, ενισχύθηκε. Η Ελληνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή ΕΚ συμφώνησαν σ' ένα σημαντικό αριθμό μέτρων για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας σε ότι αφορά τόσο την υλοποίηση των έργων και ενεργειών όσο και τη διαχείριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και του ΚΠΣ.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του Β' ΚΠΣ ξεκίνησαν σημαντικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και η χρηστή και ορθολογική διαχείριση των εθνικών και κοινοτικών πόρων. Με τις θεσμικές, οργανωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις που έγιναν έχει διανυθεί σημαντική απόσταση στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαχειριστικής ικανότητας. Τέτοιες παρεμβάσεις έγιναν σε διαφορετικούς τομείς όπως στον τομέα της οργάνωσης της διαχείρισης του ΚΠΣ με τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του ΚΠΣ (Μ.Ο.Δ.Α.Ε.), και με την καθιέρωση των Τεχνικών Δελτίων Έργου (ΤΔΕ) και των ΔΕΕΤΚ, στον τομέα των μεγάλων έργων με τη σύσταση Αωνύμων Εταιρειών (Κτηματολόγιο Α.Ε., Αττικό Μετρό Α.Ε., ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε., Εγνατία Α.Ε. και τις υπό σύσταση Α.Ε. για το Ρίο – Αντίρριο και τον Περιφερειακό Δακτύλιο Αττικής), στον τομέα των ιδιωτικών επενδύσεων με τη σύσταση του ΕΛΚΕ, στον τομέα της κατάρτισης με τη δημιουργία του ΕΚΕΠΙΣ, στον τομέα της βελτίωσης της παραγωγής των δημοσίων έργων της χώρας από τη Μικτή Επιτροπή Καθοδήγησης (Μ.Ε.Κ.), με

την ολοκλήρωση και ανάπτυξη των συστημάτων υποστήριξης των περιφερειακών προγραμμάτων (τεχνικοί σύμβουλοι κ.λ.π.), τη θέσπιση της εγκ. 37/95 περί πληρότητας μελετών, την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου δημοσίων έργων σε ότι αφορά τις υπερβάσεις κόστους (Ν.2272/96, Π.Δ. 402/96, Εγκ. 43/95 κλπ.). Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Β' ΚΠΣ αναπτύχθηκε επίσης το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) που θα επιτρέψει τη λεπτομερή καταγραφή των στοιχείων που αφορούν την πορεία και χρηματοδότηση όλων των έργων στη χώρα (συγχρηματοδοτούμενων και μη) που θα καλύπτει το ΚΠΣ, τις Κοινοτικές Πρωτοβουλίες, το Ταμείο Συνοχής, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και τις Ιδιωτικές Επενδύσεις.

Η πρόκληση για το Γ' ΚΠΣ συνίσταται στο να διαφυλάξει και να ενισχύσει αυτό το κεκτημένο ιδίως σε ότι αφορά την αξιόπιστη διαχείριση και, στη συνέχεια:

- να θέσει σε εφαρμογή ένα ανανεωμένο σύστημα για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του εθνικού συστήματος ελέγχων, του ελέγχου της νομιμότητας και κανονικότητας των δαπανών, σύμφωνα με τους κανονισμούς των διαρθρωτικών Ταμείων και τις διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης, και
- να διασφαλίσει την καλύτερη αξιοποίηση της αξιολόγησης

Οι θεσμικές, οργανωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις του Β' ΚΠΣ θα ενταχθούν αρμονικά το νέο πλαίσιο που αφορά τη διαχείριση, τον έλεγχο, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων του ΚΠΣ σύμφωνα με το νέο Καν. 1260/1999.

Στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ οι διαχειριστικές αρχές διασφαλίζουν την τήρηση των απαιτήσεων για τη σωστή χρήση των πόρων. Σε περίπτωση διαπίστωσης αδυναμιών, οι εθνικές αρχές υιοθετούν τα κατάλληλα μέτρα.

Τα βασικά στοιχεία του νέου συστήματος που θα ισχύσει περιγράφονται στη συνέχεια.

4.2. Διαχείριση

Για την αποτελεσματική διαχείριση των συγχρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους σύμφωνα με τις διατάξεις του Καν.(ΕΚ)1260/1999 συστήνονται μία διαχειριστική αρχή για το ΚΠΣ και μία διαχειριστική αρχή για κάθε επιμέρους επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ).

Η σύνθεση, η εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων και ο τρόπος λειτουργίας αυτών των αρχών καθορίζονται με νόμο. Οι αρμοδιότητες των διαχειριστικών αρχών διαχωρίζονται σαφώς από τις αρμοδιότητες της αρχής πληρωμής και των τελικών δικαιούχων.

4.2.1. Διαχειριστική Αρχή Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006

Η διαχειριστική αρχή του Κ.Π.Σ. είναι υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Αποτελεί τον κύριο συνομιλητή της Επιτροπής και συνεργάζεται με αυτήν στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, τηρουμένων των θεσμικών, νομικών και δημοσιονομικών αρμοδιοτήτων κάθε εταίρου.

Οι αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής καθορίζονται στο άρθρο 34 του Καν. 1260/99.

Η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ εξασφαλίζει το συντονισμό των παρεμβάσεων στο επίπεδο του ΚΠΣ. Λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και προβαίνει στις αναγκαίες ενέργειες προς τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων (ΕΠ) προκειμένου να επιτυγχάνονται οι στόχοι και να διασφαλίζεται η τήρηση των πολιτικών του ΚΠΣ.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ιδίως για:

1. Την έκδοση οδηγιών και κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τη διαχείριση, αξιολόγηση και έλεγχο καθώς και κάθε άλλη δραστηριότητα των διαχειριστικών αρχών των Ε.Π. και των τελικών δικαιούχων.
2. Τη δημιουργία και, σε συνεργασία με την αρχή πληρωμής, την απρόσκοπτη λειτουργία και διοίκηση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης (ΟΠΣ) που περιλαμβάνει τη δημιουργία βάσης οικονομικών και στατιστικών δεδομένων για την υποστήριξη της διαχείρισης, της παρακολούθησης, του ελέγχου και της αξιολόγησης όλων των παρεμβάσεων. Αυτό το σύστημα θα διευκολύνει την ποσοτικοποίηση των δεικτών παρακολούθησης (άρθρο 36 Καν.(ΕΚ)1260/99), τη διάθεση των απαραίτητων στοιχείων για την αξιολόγηση (άρθρα 42 και 43 Καν.(ΕΚ)1260/99) και την ανταλλαγή δεδομένων με την Επιτροπή ΕΚ (άρθρο 18 παρ. 3ε Καν. (ΕΚ)1260/99).

Το ΟΠΣ θα πρέπει να είναι πλήρως λειτουργικό για το ΚΠΣ 2000-2006 από την ημερομηνία των πρώτων εγκρίσεων χρηματοδοτήσεων και να υποστηρίζεται από

«Γραφείο Υποστήριξης» (help desk), που συστήνεται από τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ σε συνεργασία με την αρχή πληρωμής.

3. Τις απαραίτητες προσαρμογές του συστήματος και των κωδικοποιημένων στοιχείων και αρχείων του, προκειμένου αυτό να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των διαχειριστικών αρχών, των Επιτροπών Παρακολούθησης, της αρχής πληρωμής, των ελεγκτικών αρχών, και της Επιτροπής ΕΚ..
4. Την οργάνωση της ενδιάμεσης αξιολόγησης (άρθρο 42 του Καν. 1260/1999) και της εκ των υστέρων αξιολόγησης του ΚΠΣ σε συνεργασία με την Επιτροπή ΕΚ (άρθρο 43 του Καν.(ΕΚ) 1260/99).
5. Τον καθορισμό των διαδικασιών εξέτασης των ετήσιων εκθέσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων (άρθρο 34 παρ.2).
6. Τη λήψη των αναγκαίων μέτρων προκειμένου να εξασφαλίζεται η συμβατότητα των παρεμβάσεων με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο. Η τήρηση αυτών των διατάξεων αποτελεί προϋπόθεση για την παροχή συνδρομής από τα διαρθρωτικά Ταμεία.

Η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ μεριμνά για την ενημέρωση των διαχειριστικών αρχών των Ε.Π για το εθνικό και κοινοτικό εφαρμοστέο δίκαιο. Προκειμένου να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή τους παρέχει ειδικές οδηγίες.

Για την πρόληψη παραβάσεων του κοινοτικού δικαίου καθώς και παρατυπιών, η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ θέτει ομάδα παροχής νομικών συμβουλών στη διάθεση των διαχειριστικών αρχών των ΕΠ. και των τελικών δικαιούχων.

Οι διαχειριστικές αρχές επιστούν την προσοχή των τελικών δικαιούχων καθώς και των τελικών αποδεκτών στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο. Ειδικότερα σε ότι αφορά το κοινοτικό δίκαιο:

ι. Δημόσιες Συμβάσεις: οι διαχειριστικές αρχές διασφαλίζουν την τήρηση των όρων και των γενικών αρχών της Συνθήκης ΕΚ καθώς και των οδηγιών που αφορούν την κατάρτιση των δημοσίων συμβάσεων.

Στις προκηρύξεις των διαγωνισμών για κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων που τυγχάνουν ή θα τύχουν συνδρομής από τα διαρθρωτικά Ταμεία και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των ΕΚ γίνεται μνεία της εν λόγω συνδρομής.

ιι. Περιβάλλον: οι διαχειριστικές αρχές εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση των παρεμβάσεων στους κοινοτικούς κανόνες για το περιβάλλον, και ιδίως προς τις οδηγίες 76/464/ΕΟΚ που αφορά τη ρύπανση του υδάτινου περιβάλλοντος από ορισμένες επικίνδυνες ουσίες, την οδηγία που αφορά τα αζωτούχα άλατα, την οδηγία 96/61/ΕΚ (IPPC) καθώς και την οδηγία 85/337/ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί από την οδηγία 97/11/ ΕΚ, σχετικά με την αξιολόγηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να αποδοθεί:

- Στην κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης των απορριμμάτων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία.
- Στη βελτίωση της υφιστάμενης διαδικασίας για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (οδηγία 85/337/ΕΟΚ), ιδίως δε, τη διάθεση στο κοινό ικανού χρόνου διαβούλευσης.
- Στη χορήγηση των αδειών σύμφωνα με την οδηγία 96/61/ΕΚ Ως προς την εφαρμογή των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ (“πτηνά”) και 92/43/ΕΟΚ (“Habitats”), ειδικότερα δε, σε ότι αφορά τα έργα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά περιοχές που ενδέχεται να ενταχθούν στο δίκτυο NATURA 2000, δεδομένου ότι ο σχετικός κατάλογος των περιοχών αυτών έχει ήδη κοινοποιηθεί στην Επιτροπή ΕΚ, οι εθνικές αρχές δεσμεύονται να μην επιτρέψουν την υποβάθμιση της κατάστασης κατά την υλοποίηση των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών Ταμείων. Επίσης, οι διαχειριστικές αρχές παρέχουν στην Επιτροπή πληροφορίες για τα μέτρα που έχουν ληφθεί για να αποφευχθεί η υποβάθμιση των περιοχών που χρήζουν προστασίας στα πλαίσια του εν λόγω δικτύου κατά την ένταξη και εκτέλεση των σχετικών έργων.

iii. Κρατικές ενισχύσεις (με την επιφύλαξη του άρθρου 51 παρ.1. του Καν.(ΕΚ)1257/99): Αυτές πρέπει να εγγράφονται σε επίπεδο μέτρων.

Η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ διασφαλίζει ότι οι διαχειριστικές αρχές των Ε.Π. αναφέρουν τις αναγκαίες πληροφορίες βάσει των κανονισμών (τίτλος καθεστώτος, ενίσχυση ad hoc, αύξων αριθμός κοινοποίησης, αριθμός εγκριτικής απόφασης, ημερομηνία λήξης εφαρμογής της έγκρισης).

Οι διαχειριστικές αρχές των Ε.Π. πρέπει επίσης να συμπληρώνουν και να ενημερώνουν τους αντίστοιχους πίνακες. Επίσης, με την υποβολή του συμπληρώματος προγραμματισμού, ενημερώνεται η Επιτροπή για τυχόν τροποποιήσεις καθώς και για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση.

Προσθήκη νέου καθεστώτος ενισχύσεων σε επιχειρησιακό πρόγραμμα οδηγεί σε τροποποίηση της σχετικής με την παρέμβαση απόφασης της Επιτροπής ΕΚ-

Όπου τα Ε.Π. περιλαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις που δεν έχουν κοινοποιηθεί ή δεν έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, τα εν λόγω προγράμματα μπορούν να υιοθετηθούν υπό τον όρο ότι συμπεριλαμβάνεται ρήτρα αναστολής των σχετικών μέτρων. Η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ διασφαλίζει ότι οι διαχειριστικές αρχές των Ε.Π. θεσπίζουν τους κατάλληλους μηχανισμούς προκειμένου να τηρούνται οι κανόνες σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και κοινοτικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου του κανόνα “de minimis”, των καθεστώτων ενισχύσεων που καλύπτονται στο πλαίσιο των κανονισμών εξαιρέσεων, και της συσσώρευσης των κρατικών ενισχύσεων.

Οι διαδικασίες για τη χορήγηση των κρατικών ενισχύσεων πρέπει να είναι, κατά το δυνατόν, απλές, διαφανείς και φιλικές προς τους τελικούς αποδέκτες.

iv. Ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών: πρέπει να λαμβάνεται υπόψη με τρόπο ουσιαστικό και ολοκληρωμένο κατά την υλοποίηση των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά Ταμεία.

Κάθε δράση που θα αναληφθεί για το θέμα αυτό πρέπει να συμφωνεί με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σχετική εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Στόχοι που προωθούν την ισότητα ανδρών και γυναικών ενσωματώνονται σε επί μέρους επιχειρησιακά προγράμματα.

v. Κοινή Αγροτική πολιτική: οι συγχρηματοδοτούμενες δράσεις πρέπει να έχουν συνοχή και να συμμορφώνονται με τους κανόνες της ΚΑΠ, ιδίως δε, με εκείνους που αφορούν τις Κοινές Οργανώσεις Αγοράς (ΚΟΑ) και τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ε.Ε. Κάθε εξαίρεση πρέπει να αιτιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ.3 του Καν. 1257/99.

vi. Κοινή Πολιτική Αλιείας: οι συγχρηματοδοτούμενες από τα διαρθρωτικά Ταμεία δράσεις πρέπει να έχουν συνοχή και να είναι σύμφωνες με τους κανόνες που διέπουν την Κοινή Πολιτική Αλιείας.

7. Την επεξεργασία και πρόταση τροποποιήσεων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των επιχειρησιακών προγραμμάτων προς την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΚΠΣ με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων των διαχειριστικών αρχών των Ε.Π.
Την επεξεργασία και πρόταση ποσοτικοποιημένων δεικτών, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή ΕΚ, που θα χρησιμοποιηθούν για την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης σύμφωνα με το άρθρο 44.
8. Την οργάνωση της δημοσιότητας του ΚΠΣ καθώς και τη διαμόρφωση πλαισίου αρχών δημοσιότητας προς τις διαχειριστικές αρχές των Ε.Π.
9. Τη γραμματειακή υποστήριξη των συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ με την επιφύλαξη του εσωτερικού της κανονισμού.
10. Το συντονισμό των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων για την εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ.
11. Την παροχή των απαραίτητων στοιχείων για την επαλήθευση της προσθετικότητας.
12. Την κωδικοποίηση των εθνικών και κοινοτικών κανόνων επιλεξιμότητας καθώς και την έκδοση οδηγών για την υποστήριξη των διαχειριστικών αρχών και των τελικών δικαιούχων.
13. Την κατάρτιση και την κοινοποίηση στην Επιτροπή ενός λεπτομερούς σχεδίου δράσης για τη συνέχιση και ολοκλήρωση των εργασιών που αφορούν τον εκσυγχρονισμό του συστήματος δημοσίων έργων που έχει ξεκινήσει από τη Μικτή Επιτροπή Καθοδήγησης (ΜΕΚ) στο πλαίσιο του Β'ΚΠΣ. Για την ευθυγράμμιση και εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας περί Δημοσίων Έργων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ, θα γίνουν ή έχουν ήδη υλοποιηθεί οι αναγκαίες νομοθετικές και άλλες ρυθμίσεις που απαιτούνται για:

- την άμεση τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τη δημοπράτηση και ανάθεση των δημοσίων έργων (κατάργηση του Ν.2576/98 γνωστού και ως «μαθηματικού τύπου»), με τη ψήφιση και δημοσίευση του νόμου Ν.3263/28.09.04 με τίτλο «Μειοδοτικό σύστημα ανάθεσης των δημοσίων έργων και συναφείς διατάξεις»
- τη σύνταξη και έγκριση σύγχρονων και ενιαίων τιμολογίων κατά κατηγορίες και μεγέθη των έργων, με τα αντίστοιχα πρότυπα τεύχη δημοπράτησης (τεχνικές συγγραφές υποχρεώσεων, τεύχη διακηρύξεων και εντύπων προσφοράς), που καλύπτουν όλες τις κατηγορίες δημοσίων έργων και με τα οποία θα δημοπρατούνται όλα τα έργα του ευρύτερου δημόσιου τομέα
- την άμεση τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τη δημοπράτηση και ανάθεση των μελετών (βάσει της συμφωνίας των ελληνικών αρχών με την Επιτροπή ΕΚ), καταργούμενων των Ν. 716/77 και Ν. 3164/03. Στο νέο νόμο θα αντιμετωπιστεί το θέμα της ασφάλισης έναντι επαγγελματικού λάθους των μελετητών.

Με βάση τα ανωτέρω και με την επικαιροποίηση των σχετικών εγκυκλίων θα αντιμετωπιστεί:

- η αναβάθμιση της ποιότητας των απαιτούμενων για τη δημοπράτηση των έργων μελετών, η ουσιαστική συμμετοχή και οι συνακόλουθες ευθύνες των μελετητών κατά τη φάση κατασκευής των έργων
- η αποτελεσματική διαχείριση των συμβάσεων δημοσίων έργων με βάση την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, ιδιαίτερα όσον αφορά τις υπερβάσεις και τις αλλαγές του συμβατικού αντικειμένου. Η αλλαγή του συμβατικού αντικειμένου θα γίνεται σύμφωνα με κανόνες και οδηγίες που θα δοθούν από τις ελληνικές αρχές σε συμφωνία με την Επιτροπή.

Πέραν των ανωτέρω προωθούνται πρόσθετα οργανωτικά και επιμορφωτικά μέτρα (κωδικοποίηση νομολογίας περί δημοσίων έργων, εναρμόνιση με τις Ευρωπαϊκές Τεχνικές Προδιαγραφές, οργανωτική και λειτουργική ενίσχυση της επίβλεψης των έργων κλπ), με στόχους:

- τη διασφάλιση των προαναφερθέντων αποτελεσμάτων,
- την αποτελεσματική παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται, από τους φορείς υλοποίησης των έργων, τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και την αρχή πληρωμής, στις διαπιστώσεις των αρμόδιων αρχών ποιοτικού ελέγχου συμπεριλαμβανομένου και του ΕΣΠΕΛ, και την επιβολή διοικητικών και οικονομικών κυρώσεων κατά περίπτωση,
- την ενίσχυση της ικανότητας των διαχειριστικών αρχών, των τελικών δικαιούχων και των φορέων υλοποίησης στον τομέα της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας περί Δημοσίων Έργων, Προμηθειών και Παροχής Υπηρεσιών.

Για το σκοπό αυτό καθώς και για την παρακολούθηση εφαρμογής αυτής της μεταρρύθμισης στην πράξη, η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ υποστηρίζεται από ειδική επιτροπή εμπειρογνομόνων για τα δημόσια έργα.

14. Την επεξεργασία και εισήγηση των κατάλληλων μέτρων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της υλοποίησης των δράσεων που

χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΚΠΣ (ιδίως για αυτές που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, τις άυλες ενέργειες (soft actions), τις δράσεις του ΕΚΤ κλπ.).

4.2.2. Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η διαχειριστική αρχή ορίζεται σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για την αποτελεσματικότητα και κανονικότητα της διαχείρισης και της εφαρμογής του αντίστοιχου Ε.Π. Οι αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής σε επίπεδο Ε.Π. ορίζονται στο άρθρο 34 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999 και για την άσκησή τους έχουν ή θα πρέπει να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα για:

1. Τη δημιουργία μηχανισμού συλλογής αξιόπιστων οικονομικών και στατιστικών δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή, τους δείκτες παρακολούθησης και την αξιολόγηση καθώς και την εισαγωγή τους στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) του ΥΠΕΘΟ και την ηλεκτρονική διαβίβαση των στοιχείων αυτών στην Ε.Ε. (αρθ. 34 παρ. 1α) του Καν. 1260/1999). Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

1.1. Μεριμνά ώστε οι τελικοί δικαιούχοι - για διάστημα τριών ετών μετά την τελευταία πληρωμή από την Επιτροπή- να τηρούν φάκελο έργου/υποέργου με τα απαιτούμενα στοιχεία και παραστατικά.

Η διαχειριστική αρχή και ο τελικός δικαιούχος τηρούν φάκελο έργου/υποέργου με ανάλογο περιεχόμενο .

1.2. Τηρεί αναλυτικά στοιχεία παρακολούθησης στο ΟΠΣ με μηνιαία δελτία δαπανών και εξαμηνιαία δελτία παρακολούθησης.

1.3. Ελέγχει την αξιοπιστία των δηλωθέντων στοιχείων με τυποποιημένους ελέγχους που διενεργεί το ΟΠΣ και η διαχειριστική αρχή.

1.4 Παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων των τελικών δικαιούχων για την υποβολή των πληροφοριών του μηνιαίου και εξαμηνιαίου δελτίου του ΟΠΣ, που επηρεάζει τη χρηματοδότηση των έργων από τον κρατικό προϋπολογισμό.

1.5. Σε συνεργασία με την Αρχή Πληρωμής και την Ειδική Υπηρεσία του ΟΠΣ αποστέλλει στην Ε.Ε. όλα τα τυποποιημένα αρχεία (flat files) που προβλέπονται για την ηλεκτρονική διασύνδεση. Τα ανωτέρω αρχεία παράγονται από το ΟΠΣ.

2. Τη σύνταξη και πρόταση προσαρμογής του συμπληρώματος προγραμματισμού σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Καν. 1260/99 και τις απαιτήσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του ΟΠΣ (αρθ. 34 παρ. 1β και παρ. 3 του Καν. 1260/99).
3. Την εφαρμογή του συμπληρώματος προγραμματισμού.(αρθ. 34 παρ. 1β και παρ. 3).

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

3.1. Εφαρμόζει τα μέτρα του Ε.Π. επιλέγοντας τα έργα σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 4.2.3.

3.2. Παρακολουθεί την υλοποίηση των έργων και προβαίνει στους ελέγχους του πρώτου επιπέδου, έτσι όπως ορίζονται στην παρ. 4.5.1.

4. Τη σύνταξη και υποβολή προς την Επιτροπή ΕΚ και τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ των ετήσιων εκθέσεων εκτέλεσης και της τελικής έκθεσης μετά από έγκριση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. (άρθ.34 παρ.1γ του Καν.(ΕΚ)1260/1999).

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

4.1. Συντάσσει τις ετήσιες εκθέσεις καθώς και την τελική έκθεση εκτέλεσης, με βάση τα στοιχεία του ΟΠΣ και τις οδηγίες της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ.

4.2 Υποβάλλει προς έγκριση στην Επιτροπή Παρακολούθησης τις ετήσιες εκθέσεις και την τελική έκθεση εκτέλεσης.

4.3 Υποβάλλει τις ανωτέρω εκθέσεις στη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και στην Επιτροπή ΕΚ (συμπεριλαμβανομένης και της ανταλλαγής ηλεκτρονικών στοιχείων).

5. Την προετοιμασία και οργάνωση της αξιολόγησης.(αρθ. 34 παρ 1δ, αρθ. 42 και αρθ. 43 του Κ.1260/1999.

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή :

5.1 Συνεργάζεται με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ, την Επιτροπή Παρακολούθησης και την Επιτροπή ΕΚ για την οργάνωση της ενδιάμεσης αξιολόγησης αξιοποιώντας και τα στοιχεία που παρέχονται από το ΟΠΣ (π.χ. δείκτες εκροών).

Η διαχειριστική αρχή συνεργάζεται με την Επιτροπή ΕΚ και τις Εθνικές Αρχές στο πλαίσιο της εκ των υστέρων αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 43 του Καν 1260/1999.

5.2 Μεριμνά για την αξιοποίηση των συμπερασμάτων της αξιολόγησης.

6. Τη χρησιμοποίηση, είτε χωριστού λογιστικού συστήματος, είτε κατάλληλης λογιστικής κωδικοποίησης όλων των συναλλαγών που σχετίζονται με το επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή μεριμνά ώστε:

6.1. Οι τελικοί δικαιούχοι που υποχρεούνται με βάση την ελληνική νομοθεσία να τηρούν το ενιαίο λογιστικό σύστημα να υποχρεωθούν να δημιουργήσουν ειδική λογιστική μερίδα για το συγχρηματοδοτούμενο έργο.

- 6.2. Για τους τελικούς δικαιούχους, οι οποίοι δεν υποχρεούνται να τηρούν λογιστικό σύστημα, η διαχειριστική αρχή με την έγκριση του έργου θα δίνει λογιστική κωδικοποίηση, την οποία ο τελικός δικαιούχος υποχρεούται να τηρεί.
7. Τη θέσπιση μέτρων εσωτερικών ελέγχων για την ορθή χρηματοδοτική διαχείριση και υιοθέτηση μέτρων για προσαρμογές που απαιτούνται ή ενδεχόμενες διορθώσεις.
8. Τη διασφάλιση της κανονικότητας και της συμβατότητας προς τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές των πράξεων που χρηματοδοτούνται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα (άρθ. 12, αρθ. 35 παρ. 1στ) όπως αυτές αναφέρονται στο κεφάλαιο 4.2.1. για τη «διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ»

Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:

- 8.1. Λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να υποστηρίξει τους τελικούς δικαιούχους για να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.
- 8.2. Πραγματοποιεί ελέγχους κατά την διαδικασία ένταξης των έργων/ενεργειών στο πρόγραμμα (βλ. παρ.4.2.3.) και ελέγχους κατά την υλοποίηση και ολοκλήρωση των πράξεων (βλ. παρ.4.5.1.)
9. Την τήρηση των υποχρεώσεων σχετικά με την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα.
- Στο πλαίσιο αυτό η διαχειριστική αρχή:*
- 9.1. Συνεργάζεται με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ, την Επιτροπή Παρακολούθησης και την Επιτροπή ΕΚ για την εξειδίκευση και το συντονισμό των ενεργειών δημοσιότητας του Ε.Π.
- 9.2. Παρακολουθεί την ορθή τήρηση των υποχρεώσεων των τελικών δικαιούχων σχετικά με την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα των έργων που υλοποιούνται.
10. Την εξασφάλιση των αναγκαίων πληροφοριών στη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ όταν πρόκειται για την παροχή συνδρομής για μεγάλα έργα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 του Καν.(ΕΚ)1260/1999 καθώς και των οδηγιών της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ.

11. Τη γραμματειακή υποστήριξη των συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε.Π. με την επιφύλαξη του εσωτερικού της κανονισμού.
12. Σε συνεργασία με την διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και την Επιτροπή ΕΚ, την επεξεργασία και την πρόταση των δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν για την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης σύμφωνα με το άρθρο 44.
13. Την οργάνωση της ετήσιας συνάντησης διαχείρισης με την Επιτροπή ΕΚ και την παρακολούθηση της συνέχειας που δίδεται στις παρατηρήσεις και στις αιτιολογημένες συστάσεις της Επιτροπής ΕΚ (άρθρο 34 παρ.2).

Ορισμένες από τις αρμοδιότητες της διαχειριστικής αρχής μπορούν να εκχωρηθούν με γραπτή συμφωνία σε άλλες διοικητικές υπηρεσίες. Σε κάθε περίπτωση η ευθύνη έναντι της Επιτροπής παραμένει στη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος.

Οι διαχειριστικές αρχές θα στελεχωθούν με τρεις τρόπους :

- α) με το υφιστάμενο προσωπικό της ΜΟΔ, που θα αξιοποιηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό, καθώς και με το προσωπικό της ΜΕΚ σε περιφερειακό επίπεδο και ειδικότερα με τους τεχνικούς συμβούλους.
- β) με απόσπαση προσωπικού που υπηρετεί στο δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα με διαδικασίες αξιολόγησης από επιτροπή, κατά πλειοψηφία, εξωτερικών εμπειρογνομόνων με την υποστήριξη της ΜΟΔ.
- γ) με νέες προσλήψεις προσωπικού, κατά κανόνα μέσω της ΜΟΔ, αλλά επίσης και με τις διαδικασίες μέσω του ΑΣΕΠ ή με προσωπικό προερχόμενο από τους αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης.

4.2.3. Έγκριση πράξεων (έργων/ ενεργειών)

Η διαδικασία έγκρισης των πράξεων είναι το σύνολο των ενεργειών που απαιτούνται για την επιλογή και ένταξη των πράξεων, προκειμένου να εγκριθεί η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος του ΚΠΣ 2000-2006.

Η πρόταση, η επιλογή και έγκριση χρηματοδότησης των πράξεων καθορίζονται με διαφανείς και αντικειμενικές διαδικασίες.

Η διαχειριστική αρχή πληροφορεί τους δυνητικούς δημόσιους και ιδιωτικούς τελικούς δικαιούχους για τις δυνατότητες συγχρηματοδότησης σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Η διαχειριστική αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος έχει την ευθύνη για την επιλογή ή την απόρριψη ένταξης μιας πράξης στη βάση των προτεραιοτήτων και των κριτηρίων επιλογής όπως καθορίζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης.

Σε περίπτωση μέτρων στο πλαίσιο των οποίων περισσότερα έργα και περισσότεροι τελικοί δικαιούχοι μπορούν να τύχουν συνδρομής η κατευθυντήρια αρχή είναι ότι οι προτάσεις έργων υποβάλλονται, αξιολογούνται και εγκρίνονται σύμφωνα με την ανοικτή διαδικασία που περιγράφεται στις ακόλουθες παραγράφους. Επίσης η πρόθεση είναι να επεκταθεί προοδευτικά η πρακτική της ιεράρχησης των προτάσεων προκειμένου να επιλέγονται οι καλύτερες προς χρηματοδότηση στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος. Η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ υιοθετεί, εντός του 2001, οδηγίες για την εφαρμογή της πρακτικής αυτής από τις διαχειριστικές αρχές των ΕΠ. Όσον αφορά τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, θα ληφθεί υπόψη το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που αφορά το δημοκρατικό προγραμματισμό.

Σε κάθε περίπτωση έργα που δεν έχουν αξιολογηθεί από τη διαχειριστική αρχή ή δεν έχουν αποτελέσει αντικείμενο θετικής αξιολόγησης δεν εντάσσονται στο πλαίσιο του Ε.Π. και κατά συνέπεια δεν χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΚΠΣ.

Η διαδικασία έγκρισης έργου/ενέργειας περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- Πρόσκληση για την εκδήλωση ενδιαφέροντος ή ενημέρωση (για κατάθεση της πρότασης) σε δυνητικούς τελικούς δικαιούχους για την υποβολή των προτάσεών τους σε τυποποιημένα έντυπα (παρουσίαση των σχετικών προτάσεων υπό τη μορφή Τεχνικών Δελτίων έργων).
- Αξιολόγηση των προτάσεων με βάση τα προκαθορισμένα κριτήρια επιλογής και πρόταση ένταξης έργου/ενέργειας στο επιχειρησιακό πρόγραμμα.
- Έκδοση απόφασης ένταξης έργου/ενέργειας στο πρόγραμμα και δέσμευσης των αναγκαίων πιστώσεων καθώς και κοινοποίηση στον τελικό δικαιούχο της απόφασης και των όρων χρηματοδότησης.

Α. Αντικείμενο των αιτήσεων χρηματοδοτικής συνδρομής

Οι αιτήσεις μπορούν να αφορούν είτε τις προπαρασκευαστικές μελέτες (ή άλλη τεχνική υποστήριξη), είτε την υλοποίηση του έργου/ενέργειας.

ι) αιτήσεις για τις προπαρασκευαστικές μελέτες -υπηρεσίες

Οι αιτήσεις αυτές αφορούν τόσο την εκπόνηση προπαρασκευαστικών μελετών όσο και την παροχή υπηρεσιών εξωτερικών εμπειρογνομόνων για την προετοιμασία του έργου/ενέργειας.

Η αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής αξιολογείται βάσει:

- της συμβατότητας του επιδιωκόμενου από τη μελέτη έργου με το σχετικό Ε.Π.
- της συμβατότητας με τις τεθείσες ιεραρχήσεις.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται στη διαχειριστική αρχή του Ε.Π. Η διαδικασία για την έγκριση της χρηματοδοτικής συνδρομής μελετών - υπηρεσιών είναι η ίδια με τη διαδικασία έγκρισης των έργων.

Η απόφαση χρηματοδότησης για τις προπαρασκευαστικές μελέτες-υπηρεσίες δεν αποτελεί θετικό προηγούμενο για ένταξη του έργου (στο οποίο θα οδηγήσει η μελέτη) στο ΕΠ. Αυτό δηλώνεται ρητά στην κοινοποίηση προς τον τελικό δικαιούχο.

Στο πλαίσιο του παρόντος ΚΠΣ προβλέπεται η χρηματοδότηση τεχνικών μελετών για την ωρίμανση έργων υποδομής, που αναμένεται να υλοποιηθούν κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, δράσεων για την προετοιμασία και πιλοτική λειτουργία δομών που θα αποτελέσουν τελικούς δικαιούχους για την επόμενη προγραμματική περίοδο (βελτίωση υπαρχουσών δομών ή προετοιμασία νέων), δομών υποστήριξης των τελικών δικαιούχων καθώς και μελετών εξειδίκευσης και εφαρμογής των δράσεων που εξυπηρετούν τη στρατηγική της Λισσαβόνας.

Οι μελέτες που θα χρηματοδοτηθούν από το τρέχον ΚΠΣ θα αφορούν σε έργα στρατηγικής σημασίας που θα συνάδουν με τον αντίστοιχο περιφερειακό αναπτυξιακό προγραμματισμό ή με το πλαίσιο του ευρύτερου στρατηγικού σχεδιασμού της χώρας.

υ) Αιτήσεις ένταξης έργου

Βάσει των μέτρων του συμπληρώματος προγραμματισμού, η διαχειριστική αρχή Ε.Π. καλεί τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους για εκδήλωση ενδιαφέροντος και κατάθεση αιτήσεων. Ανάλογα με τη φύση των έργων/ενεργειών και τη νομική προσωπικότητα των τελικών δικαιούχων (νπδδ/νπιδ), αυτή η πρόσκληση θα γίνεται είτε με εγκύκλιο προς όλους τους δημόσιους φορείς είτε/και με δημοσίευση στον τύπο.

Κάθε αίτηση ένταξης έργου/ενέργειας περιλαμβάνει σχέδιο υλοποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή -όπου απαιτείται- επιχειρηματικό σχέδιο και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης με αναφορά στις κρίσιμες δραστηριότητες του έργου.

Για όλες τις πράξεις χρησιμοποιούνται τυποποιημένα τεχνικά δελτία από τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους.

Β. Αξιολόγηση προτάσεων –Επιλογή έργων/ενεργειών

1. Εξέταση των προτάσεων από τη διαχειριστική αρχή του Ε.Π.

Η διαχειριστική αρχή του Ε.Π. εξετάζει τις αιτήσεις βάσει κριτηρίων που εξειδικεύονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης κάθε Ε.Π. Ενδεικτικές κατηγορίες κριτηρίων είναι:

- α. Επιλεξιμότητα έργου/ενέργειας στο πλαίσιο του μέτρου, όπως αυτό προσδιορίζεται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού (άρθρο 18 παρ.3β).
- β. Σκοπιμότητα έργου/ενέργειας (οικονομική βιωσιμότητα και κοινωνικό όφελος).

Εάν το έργο δημιουργεί έσοδα, η αξιολόγηση πρέπει επιπροσθέτως να οδηγεί σε μια σύσταση για το ποσοστό της δημόσιας συμμετοχής σύμφωνα με το άρθρο 29 του Καν. (ΕΚ)1260/1999 και στη βάση ανάλυσης κόστους-οφέλους. Όπου απαιτείται, υποβάλλεται μελέτη κόστους- οφέλους.

- γ. Πληρότητα έργου/ενέργειας, δηλ. εάν εκπληρώνονται οι στόχοι του μέτρου με αυτοτελή τρόπο ή εάν αποτελεί μέρος ενός ήδη ενταγμένου έργου και εάν το έργο έχει προοπτικές σωστής λειτουργίας.
- δ. Ωριμότητα έργου. Αξιολόγηση της ωριμότητας με βάση την κατηγορία του έργου και τα στοιχεία του τεχνικού δελτίου του έργου. Επιπλέον διενεργείται έλεγχος αδειοδοτήσεων που απαιτούνται. Ελέγχεται επίσης η ύπαρξη και η

ποιότητα των απαιτούμενων μελετών και αξιολογούνται οι δομές για την υλοποίηση του έργου/ενέργειας.

- ε. Συνέπεια του έργου με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές (π.χ. πολιτική απασχόλησης, προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, περιβάλλον).

Στις περιπτώσεις συγκριτικής αξιολόγησης, η μεθοδολογία αξιολόγησης δημοσιοποιείται πριν από την υποβολή των προτάσεων. Η αξιολόγηση της οικονομικής βιωσιμότητας και του κοινωνικού οφέλους γίνονται με απλές και τυποποιημένες μεθόδους.

Ο έλεγχος της επιλεξιμότητας και της συμβατότητας ασκείται από τη διαχειριστική αρχή του ΕΠ.

Η διαχειριστική αρχή κάθε Ε.Π. συγκροτείται με την κατάλληλη οργάνωση (με διακριτή υπηρεσία) για την αξιολόγηση των προτάσεων (έργων/ενεργειών). Στα ειδικά θέματα κατά την αξιολόγηση, η διαχειριστική αρχή μπορεί να υποστηριχθεί και με υπηρεσίες εξωτερικών εμπειρογνομόνων.

Εάν το προτεινόμενο έργο/ενέργεια κρίνεται ανεπαρκές για ένταξη, η διαχειριστική αρχή ενημερώνει τον τελικό δικαιούχο για την απόρριψη, με σχετική αιτιολόγηση. Όπου κρίνεται αναγκαίο προσκαλεί τον τελικό δικαιούχο να επανυποβάλει βελτιωμένη την αρχική πρόταση ένταξης του έργου/ενέργειας.

2. Διαδικασία συντονισμού για την ένταξη του έργου/ενέργειας

Μετά την αξιολόγηση από τη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος, όπου απαιτείται οι πράξεις υποβάλλονται σε μια διαδικασία συντονισμού για την ένταξή τους στο Ε.Π.

Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του εκπροσώπου της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ, του εκπροσώπου του Υπουργείου που έχει την ευθύνη για το σχετικό διαρθρωτικό Ταμείο καθώς και του εκπροσώπου του/ων καθ' ύλην αρμόδιου/ων Υπουργείου/ων για την άσκηση των σχετικών πολιτικών.

Αυτή η διαδικασία αποσκοπεί κυρίως στην εξασφάλιση της συμβατότητας των έργων/ενεργειών με τη στρατηγική και τις προτεραιότητες του ΚΠΣ και στην επιβεβαίωση ή προσαρμογή του χρηματοδοτικού σχήματος. Ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται ώστε αυτή η διαδικασία συντονισμού να ολοκληρώνεται σε σύντομο χρόνο. Αυτή η διαδικασία μπορεί να πραγματοποιείται π.χ. με ηλεκτρονικό τρόπο ή με σύσκεψη που θα συγκαλεί η διαχειριστική αρχή κάθε Ε.Π.

3. Απόφαση ένταξης-χρηματοδότησης έργου/ενέργειας

Κατά κανόνα εντός 3 μηνών από την υποβολή της αίτησης, η διαχειριστική αρχή αποφασίζει την ένταξη του έργου/ενέργειας στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και εκδίδει τη σχετική απόφαση. Η απόφαση ένταξης κοινοποιείται αμέσως στον τελικό δικαιούχο και υποβάλλεται στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη δέσμευση των απαραίτητων πιστώσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Στην ίδια απόφαση αναφέρονται, μεταξύ άλλων, οι υποχρεώσεις του τελικού δικαιούχου (υποχρεώσεις

υποβολής στοιχείων και εκθέσεων για τα οικονομικά και φυσικά ορόσημα καθώς και υποχρεώσεις οικονομικού ελέγχου).

Όπου είναι αναγκαίο (π.χ. κρατικές ενισχύσεις) ο τελικός δικαιούχος ενημερώνει τις επιχειρήσεις ή εκείνον που υλοποιεί το έργο για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει (ως τελικός αποδέκτης) με τα κατάλληλα μέσα (π.χ. με τη μορφή μιας επιστολής έγκρισης της ενίσχυσης).

Στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής των έργων/ενεργειών, όλες οι αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένες.

4. Ένταξη έργων/ενεργειών κατά τη διάρκεια της υλοποίησης/εκτέλεσής τους

Έργα/ενέργειες που κατά τη χρονική στιγμή της αίτησης ένταξης βρίσκονται ήδη σε φάση υλοποίησης/εκτέλεσης αξιολογούνται σύμφωνα με την προαναφερθείσα διαδικασία. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την αίτηση ένταξης στο επιχειρησιακό πρόγραμμα είναι επιλέξιμες με την επιφύλαξη του άρθρου 30 παρ.2 και του άρθρου 52 παρ.4 του Καν. (ΕΚ)1260/1999.

Η παραπάνω ρύθμιση έχει εφαρμογή με τον περιορισμό ότι οι δαπάνες που εκτελέστηκαν πριν από την αίτηση ένταξης δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού προϋπολογισμού του ΚΠΣ.

Πέραν αυτού του ορίου κατόπιν της διαβούλευσης των Εθνικών Αρχών με την Επιτροπή ΕΚ συμφωνείται η συγχρηματοδότηση έργων, ανεξαρτήτως φάσης στην οποία βρίσκονται, τα οποία μέχρι τη χρονική στιγμή ένταξής τους έχουν χρηματοδοτηθεί από εθνικούς πόρους και που συνάδουν με τους στόχους των Ε.Π.

Σε ό,τι αφορά τις δαπάνες δημοσίων έργων που δημοπρατήθηκαν βάσει του νόμου που ίσχυε πριν την έναρξη ισχύος του Νόμου 3263/04, οι ελληνικές αρχές εφαρμόζουν διόρθωση ύψους 10% σύμφωνα με την Απόφαση της Επιτροπής E(2005) 1731.

Για τις συμβάσεις δημοσίων έργων οι ελληνικές αρχές εφαρμόζουν αυστηρούς ελέγχους σχετικά με ενδεχόμενες τροποποιήσεις του φυσικού αντικείμενου σύμφωνα με την εγκύκλιο με α.π. 20204/Α.Πλ. 2547/1.06.05. Για τις συμβάσεις που προκηρύσσονται μετά την 1.03.06 εφαρμόζεται ο Νόμος 3481/06.

5. Εισαγωγή των στοιχείων στο ΟΠΣ – Τήρηση των φακέλων

Η διαχειριστική αρχή είναι υπεύθυνη για την εισαγωγή των σχετικών στοιχείων του έργου/ενέργειας στο ΟΠΣ, με την ένταξή του στο ΕΠ.

Είναι επίσης υπεύθυνη για την τήρηση των στοιχείων καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του έργου καθώς και για την τήρηση και επικαιροποίηση των στοιχείων του ΟΠΣ, τουλάχιστον για την περίοδο που προβλέπεται από το άρθρο 38 παρ. 6 του Καν.1260/1999.

6. Τροποποίηση έργου/ενέργειας

Οποιαδήποτε τροποποίηση των στοιχείων του έργου και των υποέργων του (που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμβάσεις) όπως εγκρίθηκε από την διαχειριστική αρχή του Ε.Π. γίνεται με βάση διαδικασία που θα καθορίσει η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ. Οι τροποποιήσεις δεν μπορούν να οδηγούν σε ουσιώδεις αλλαγές του αντικειμένου του έργου/ενέργειας (άρθρου 30 παρ.4 του Καν. 1260/1999).

Ειδικά οι δαπάνες που οφείλονται σε υπερβάσεις προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος δεν είναι επιλέξιμες για εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση.

Οι δαπάνες αυτές καθίστανται επιλέξιμες μόνο σε περίπτωση μιας δεύτερης θετικής έγκρισης χρηματοδότησης, για τη λήψη της οποίας επαναλαμβάνεται η διαδικασία της αξιολόγησης (αξιολογώντας και τη συμβατότητα με την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία).

Η χρηματοδότηση του έργου όπως περιλαμβάνεται στην απόφαση έγκρισης, χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου που εγκρίθηκε από την διαχειριστική αρχή του Ε.Π. και δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς.

7. Επιλεξιμότητα δαπανών για την κτήση γης

Σύμφωνα με τον κανόνα υπ' αριθ.5 επιλεξιμότητας του Καν.(ΕΚ) 448/2004, οι δαπάνες για την κτήση των απαραίτητων εδαφικών εκτάσεων σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες και προδιαγραφές για την εκτέλεση των έργων είναι επιλέξιμες κατά κανόνα μέχρι του ύψους 10% των επιλέξιμων δαπανών του έργου. Για τις πράξεις που αποσκοπούν στη διατήρηση του περιβάλλοντος εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα από τον κανόνα υπ' αριθ.5, παρ. 2, του Καν.(ΕΚ) 448/2004.

8. Πρόσβαση στα έγγραφα

Με την επιφύλαξη των ισχυουσών κοινοτικών και εθνικών διατάξεων για την πρόσβαση στα έγγραφα, ειδική βαρύτητα αποδίδεται στη διαφάνεια. Τα έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία και τα αποτελέσματα της επιλογής των έργων/ενεργειών τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας Επιτροπής Παρακολούθησης κάθε Ε.Π. Επιπλέον τα στοιχεία που αφορούν το έργο/ενέργεια καταχωρούνται στο ΟΠΣ.

4.2.4. Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Α.Ε.

Η εφαρμογή και η οργάνωση της διαχείρισης του ΚΠΣ υποστηρίζεται από την μονάδα οργάνωσης της διαχείρισης (ΜΟΔ ΑΕ). Η υποστήριξη που παρέχει η ΜΟΔ ΑΕ συνίσταται ιδίως σε :

- i) Επεξεργασία συστημάτων και εργαλείων για την οργάνωση της διαχείρισης.
- ii) Μεταφορά τεχνογνωσίας με τη συνεχή κατάρτιση των στελεχών των εμπλεκόμενων αρχών και υπηρεσιών στο ΚΠΣ και στα Ε.Π. και λοιπών διοικητικών υπηρεσιών καθώς και την οργάνωση ανταλλαγής εμπειριών.

- iii) Υποστήριξη των τελικών δικαιούχων κατά την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, μετά από πρόταση της διαχειριστικής αρχής.
- iv) Υποστήριξη της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ για την αξιολόγηση της διαχειριστικής ικανότητας και οργάνωσης των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- v) Πρόταση ανάλογα με τις ανάγκες κάθε διαχειριστικής αρχής συγκεκριμένης δομής οργάνωσης (οργανόγραμμα, αριθμός και περιγραφή απαιτούμενων θέσεων εργασίας και προσόντων, καθήκοντα).
- vi) Προκήρυξη θέσεων υποψηφίων για λογαριασμό των ενδιαφερομένων αρμοδίων υπηρεσιών.
- vii) Υποστήριξη της συνολικής οργάνωσης των διαχειριστικών αρχών των επιχειρησιακών προγραμμάτων και συγκεκριμένα στην αξιολόγηση και πρόταση του κατάλληλου προσωπικού και τη συνόδευσή του στην υπηρεσία υποδοχής.

4.2.5. Δομές διαχείρισης για την αγροτική ανάπτυξη

Οι δομές διαχείρισης για την αγροτική ανάπτυξη προσδιορίζονται στο πλαίσιο των αντίστοιχων επιχειρησιακών προγραμμάτων.

4.3. Παρακολούθηση

Σε επίπεδο ΚΠΣ και σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης βάσει του άρθρου 35 του Καν.(ΕΚ) 1260/99.

4.3.1. Επιτροπή Παρακολούθησης ΚΠΣ

Η παρακολούθηση του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης είναι ευθύνη ενός συλλογικού οργάνου, της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ, που συστήνεται εντός τριών μηνών από την απόφαση της Επιτροπής ΕΚ για την έγκριση του ΚΠΣ. Η Επιτροπή Παρακολούθησης λειτουργεί στο πλαίσιο της εθνικής έννομης τάξης.

ΣΥΝΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ προεδρεύει ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών.

Ως μέλη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΚΠΣ συμμετέχουν:

- Οι πρόεδροι των Επιτροπών Παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- Ο εκπρόσωπος της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ (Γενικός Γραμματέας του ΥΠ.ΟΙ.Ο).
- Ο εκπρόσωπος της αρχής πληρωμής (ΥΠ.ΟΙ.Ο.)
- Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού ελέγχου του ΚΠΣ (ΥΠ.ΟΙ.Ο. με συμβουλευτική ιδιότητα)
- Εκπρόσωποι Δημοσίων Αρχών (απασχόληση, περιβάλλον, ισότητα).
- Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων.
- Εκπρόσωποι των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων.
- Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.
- Αντιπροσωπεία της Επιτροπής ΕΚ με επικεφαλής εκπρόσωπο της υπεύθυνης για την παρέμβαση Γενικής Διεύθυνσης και της ΕΤΕπ με συμβουλευτική ιδιότητα.
- Εκπρόσωποι αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Επίσης κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορούν να προσκληθούν ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα.

Κατά τη συγκρότηση της Επ.Παρ. καταβάλλεται προσπάθεια για την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ.
2. Δημιουργεί Υποεπιτροπές συμβουλευτικού χαρακτήρα για το συντονισμό των παρεμβάσεων σε ειδικούς τομείς, οι οποίες προεδρεύονται από μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ στις οποίες συμμετέχουν συμβουλευτικά εκπρόσωποι της Επιτροπής ΕΚ και της ΕΤΕπ.
 - 2.1. Για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων δυνάμει του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση, συγκροτείται Υποεπιτροπή ανθρωπίνων πόρων, που προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας, μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ. Αυτή η Υποεπιτροπή διατυπώνει συστάσεις προκειμένου να βελτιώνεται ο συντονισμός των παρεμβάσεων του ΕΚΤ.
 - 2.2. Για το συντονισμό των παρεμβάσεων του αγροτικού χώρου και της αγροτικής ανάπτυξης συγκροτείται αντίστοιχα Υποεπιτροπή αγροτικής ανάπτυξης, που προεδρεύεται από εκπρόσωπο του Υπουργείου - Γεωργίας, μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ.
 - 2.3. Ο συντονισμός και η παρακολούθηση των θεμάτων που αφορούν την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών διασφαλίζεται μέσω της Υποεπιτροπής ανθρωπίνων πόρων.

Η υποεπιτροπή θα παρέχει συμβουλές και στήριξη σε όλες τις Επιτροπές Παρακολούθησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων, τις διαχειριστικές αρχές και τους τελικούς δικαιούχους προκειμένου να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την πολιτική της ισότητας των ευκαιριών.

Επίσης αυτή η υποεπιτροπή θα εξετάζει κάθε θέμα σχετικό με την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, θα διαμορφώνει και θα προβαίνει σε συστάσεις για τους κατάλληλους δείκτες σε ότι αφορά την αξιολόγηση των επιπτώσεων όλων των μέτρων σε σχέση με τη διάσταση της ισότητας των φύλων. Η υποεπιτροπή υποστηρίζεται στο έργο της από ειδική υπηρεσία του Υπ. Απασχόλησης και Κοινωνικής προστασίας.

Ένα μέλος της Επιτροπής Παρακολούθησης κάθε ΕΠ είναι επιφορτισμένο με την παρακολούθηση του θέματος της ισότητας.

3. Αξιολογεί τακτικά τις εξελίξεις σε θέματα ανισοτήτων και αναπτυξιακών καθυστερήσεων βάσει των δεικτών που έχουν προσδιοριστεί για το ΚΠΣ καθώς και την πρόοδο στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων του προγράμματος.
4. Εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής του ΚΠΣ, ιδίως την επίτευξη των στόχων των επιχειρησιακών προγραμμάτων, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση σύμφωνα με το άρθρο 42 του Καν. 1260/1999.

5. Εξετάζει και εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση τροποποίησης του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τη συμμετοχή των Ταμείων.
6. Προτείνει στη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ οποιαδήποτε τροποποίηση που μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του ΚΠΣ ή να βελτιώσει τη διαχείριση της παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής διαχείρισης. Κάθε προσαρμογή των παρεμβάσεων γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 34 παρ. 3 του Καν. 1260/1999.

Στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΚΠΣ παρέχεται γραμματειακή υποστήριξη από τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ.

4.3.2. Επιτροπή Παρακολούθησης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Η Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. συστήνεται εντός τριών μηνών από την απόφαση της Επιτροπής ΕΚ για την έγκριση του Ε.Π. Αυτή η Επιτροπή λειτουργεί στο πλαίσιο της ελληνικής έννομης τάξης.

ΣΥΝΘΕΣΗ

Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας Υπουργείου ή Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

Ως μέλη στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. συμμετέχουν:

- Ο εκπρόσωπος της διαχειριστικής αρχής του Ε.Π.
- Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών
- Ο εκπρόσωπος της αρχής πληρωμής
- Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Δημοσιονομικού Ελέγχου του ΚΠΣ (ΥΠΟΙΟ με συμβουλευτική ιδιότητα)
- Εκπρόσωποι αρμοδίων Υπουργείων.
- Εκπρόσωποι κρατικών αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα απασχόλησης, περιβάλλοντος και ισότητας;
- Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (για τα ΠΕΠ ορίζεται εκπρόσωπος της αντίστοιχης περιφέρειας).
- Εκπρόσωποι των Οικονομικών και Κοινωνικών Εταίρων καθ' υπόδειξη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.
- Αντιπροσωπεία της Επιτροπής ΕΚ με επικεφαλής εκπρόσωπο της αρμόδιας για το ΕΠ Γενικής Διεύθυνσης και ένας εκπρόσωπος της ΕΤΕπ με συμβουλευτική ιδιότητα.

- Εκπρόσωπος αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων (για όποιο Ε.Π. κρίνεται κατάλληλο).

Επίσης κατά τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης μπορούν να προσκληθούν ειδικοί επιστήμονες ή εμπειρογνώμονες σε οικονομικά, τεχνικά, κοινωνικά, επιστημονικά και λοιπά θέματα.

Στη σύνθεση της Επιτροπής Παρακολούθησης διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, η ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

1. Θεσπίζει τον εσωτερικό της κανονισμό σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή του ΕΠ.
2. Σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, επιβεβαιώνει ή προσαρμόζει το συμπλήρωμα προγραμματισμού, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών και δημοσιονομικών δεικτών που θα χρησιμοποιηθούν στην παρακολούθηση του. Επίσης εγκρίνει κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση του συμπληρώματος προγραμματισμού.
3. Εξετάζει και εγκρίνει εντός έξι μηνών μετά από την έγκριση του προγράμματος τα κριτήρια επιλογής των χρηματοδοτούμενων πράξεων,
4. Αξιολογεί τακτικά τις εξελίξεις καθώς και την πρόοδο στην επίτευξη των συγκεκριμένων στόχων του προγράμματος.
5. Εξετάζει τα αποτελέσματα της εφαρμογής, ιδίως την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για τα διάφορα μέτρα, καθώς και την ενδιάμεση αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 42 του Καν.(ΕΚ)1260/1999.
6. Εξετάζει και εγκρίνει την ετήσια και την τελική έκθεση εκτέλεσης πριν αυτές αποσταλούν στην Επιτροπή ΕΚ.
7. Εξετάζει και εγκρίνει οποιαδήποτε πρόταση τροποποίησης του περιεχομένου της απόφασης της Επιτροπής ΕΚ, σχετικά με την συμμετοχή των Ταμείων, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής ΕΚ και της Επιτροπής Παρακολούθησης ΚΠΣ.
8. Προτείνει στη διαχειριστική αρχή οποιαδήποτε τροποποίηση του προγράμματος, που μπορεί να συντελέσει στην επίτευξη των στόχων του Ε.Π. ή να βελτιώσει τη διαχείριση της παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής διαχείρισης. Κάθε προσαρμογή του προγράμματος, πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ. 3 του Καν.1260/1999.

Στην Επιτροπή Παρακολούθησης παρέχεται γραμματειακή υποστήριξη από τη διαχειριστική αρχή του Ε.Π..

Προκειμένου να ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους, οι Επιτροπές Παρακολούθησης του ΚΠΣ και του ΕΠ έχουν δικαίωμα πληροφόρησης για όλες τις

παρεμβάσεις του σχετικού Ε.Π. Ειδικότερα κάθε Επιτροπή Παρακολούθησης, κατόπιν αιτήματός της, έχει δικαίωμα πρόσβασης σε όλα τα έγγραφα που αφορούν την επιλογή των έργων/ενεργειών και την εφαρμογή τους, τηρουμένων των εθνικών διατάξεων που αφορούν θέματα εμπιστευτικότητας (π.χ. κρατικές ενισχύσεις).

4.4. Χρηματοδότηση

4.4.1. Αρχή Πληρωμής

Για την αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών δημιουργείται μία ειδική υπηρεσία πληρωμών στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, σε επίπεδο Κ.Π.Σ. για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΚΠΣ και όλα τα διαρθρωτικά Ταμεία. Η ίδια υπηρεσία έχει τα ανάλογα καθήκοντα και αρμοδιότητες για το Ταμείο Συνοχής.

Η αρχή πληρωμής σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 32 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999 και την εθνική νομοθεσία:

1. Είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την υποβολή των αιτήσεων πληρωμών στην Ε.Ε. (η υποβολή γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ) ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά διαρθρωτικό Ταμείο σύμφωνα με το 32 παρ. 3 Καν.(ΕΚ) 1260/1999 καθώς και για την αποδοχή των πιστώσεων της Επιτροπής.
2. Διασφαλίζει την απόδοση της κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής στους τελικούς δικαιούχους (στις περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων και στους τελικούς αποδέκτες) μέσω του ΠΔΕ το συντομότερο δυνατόν και χωρίς καμία κράτηση.
3. Υποβάλλει τις πιστοποιημένες δηλώσεις στην Επιτροπή ΕΚ (η υποβολή γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ) ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα και ανά διαρθρωτικό Ταμείο σύμφωνα με το 32 παρ. 3 και 4 του Καν.(ΕΚ)1260/1999.
4. Υποβάλλει τις προβλέψεις για μελλοντικές αιτήσεις πληρωμών στην Ε.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.7 του Καν.(ΕΚ)1260/1999.
5. Καθορίζει σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ τους κανόνες λειτουργίας του ΟΠΣ για την επεξεργασία των πληροφοριών που χρησιμοποιεί (ελέγχει, πιστοποιεί, εγκρίνει). Μεριμνά για την ορθή λειτουργία των λογιστικών συστημάτων στο επίπεδο των διαχειριστικών αρχών κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΚΠΣ. Κάθε διαχειριστική αρχή Ε.Π. ορίζει έναν υπεύθυνο, που θα διαχειρίζεται τις πληροφορίες αυτές και θα συνομιλεί με την αρχή πληρωμής. Η αρχή πληρωμής υποστηρίζεται από το «Γραφείο Υποστήριξης» (help desk).
6. Διενεργεί τον εξωτερικό έλεγχο στις διαχειριστικές αρχές και στους τελικούς δικαιούχους που προβλέπεται στην παρ. 4.5.2
7. Προβαίνει σε αναστολή των πληρωμών σε περίπτωση εικαζόμενης παρατυπίας, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την αρμόδια διαχειριστική αρχή, το ΟΠΣ τον τελικό δικαιούχο και τον τελικό αποδέκτη.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας, και με την επιφύλαξη των ισχυουσών κοινοτικών και εθνικών διατάξεων σχετικά με την ανακοίνωση των παρατυπιών σύμφωνα με την παράγραφο 4.5.3 και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, προβαίνει στη διαγραφή των σχετικών πληρωμών αφού ακούσει τα ενδιαφερόμενα μέρη. Οι αποφάσεις της αρχής πληρωμής, που θα

πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να συμφωνούν με την αρχή της αναλογικότητας, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο διοικητικών ή/και δικαστικών προσφυγών.

8. Είναι υπεύθυνη για την εποπτεία και το συντονισμό των χρηματοδοτικών ροών και την διαχείριση των λογαριασμών που κατατίθενται οι πιστώσεις των διαρθρωτικών Ταμείων.

4.4.2 Χρηματοδοτικές ροές

1.Ροές χρηματοδοτήσεων

Προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης διαφάνεια των χρηματοδοτικών ροών του ΚΠΣ, με την έννοια ότι η παροχή της εθνικής και της κοινοτικής συνδρομής στον τελικό δικαιούχο θα πρέπει να παρακολουθείται στο πλαίσιο κάθε Ε.Π., η χρηματοδοτική διαδρομή θα είναι η ακόλουθη:

i) Η αρχή πληρωμής είναι ο αποκλειστικός διαχειριστής των συγκεκριμένων λογαριασμών που θα διατηρεί το Υπουργείο Οικονομικών στην Τράπεζα της Ελλάδας: λογαριασμούς για τα Ε.Π. του ΚΠΣ και για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και έναν λογαριασμό για το Ταμείο Συνοχής.

Οι κοινοτικές πιστώσεις κατατίθενται απ' ευθείας από τις υπηρεσίες της Επιτροπής στους λογαριασμούς, ανά διαρθρωτικό Ταμείο και ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα. Οι διαχειριστικές αρχές ενημερώνονται σχετικά.

ii) Με εντολή της αρχής πληρωμής, οι κοινοτικές πιστώσεις εγγράφονται στο τμήμα εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού - Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Στο τμήμα δαπανών εγγράφονται οι προβλέψεις μεταφοράς πιστώσεων (κοινοτικών και δημόσιων εθνικών) προς τους τελικούς δικαιούχους. Σε περίπτωση ιδιωτικής συμμετοχής αυτή εμφανίζεται στα αντίστοιχα υποσυστήματα του ΟΠΣ για το ΚΠΣ, τις κοινοτικές πρωτοβουλίες και το Ταμείο Συνοχής.

Οι προκαταβολές των κοινοτικών πόρων με την αντίστοιχη εθνική συμμετοχή χρησιμοποιούνται προκειμένου να γίνει η χρηματοδότηση των τελικών δικαιούχων.

Στον κρατικό προϋπολογισμό υπάρχουν στοιχεία με τα οποία καθορίζεται σαφώς η παρέμβαση, ο τελικός δικαιούχος και το ύψος της οικονομικής συνδρομής, όπως:

- Η επωνυμία του τελικού δικαιούχου,
- Ο τίτλος του έργου/ενέργειας
- Ο εγκριθείς από τη διαχειριστική αρχή προϋπολογισμός κατά την ένταξη του έργου/ενέργειας στο επιχειρησιακό πρόγραμμα
- Η ετήσια κατανομή του παραπάνω προϋπολογισμού
- Το επιχειρησιακό πρόγραμμα στο οποίο έχει ενταχθεί το έργο/ενέργεια.

iii) Η αρχή πληρωμής μεριμνά για την απόδοση των ετήσιων πιστώσεων (κοινοτικών και δημόσιων εθνικών) στους τελικούς δικαιούχους. Η απόδοση των πιστώσεων αυτών γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού –

Π.Δ.Ε. και τους ρυθμούς υλοποίησης των έργων όπως πιστοποιούνται από τη διαχειριστική αρχή.

Η απόδοση στους τελικούς δικαιούχους γίνεται χωρίς καμία μείωση ή κράτηση ή μεταγενέστερη ειδική επιβάρυνση που επιφέρει μείωση των ποσών αυτών (άρθρο 32 παρ. 1 του Καν. 1260/1999).

2. Ροή χρηματοδοτικών πληροφοριών

i) Η απόφαση έγκρισης χρηματοδότησης κοινοποιείται στον τελικό δικαιούχο.

Ο τελικός δικαιούχος πρέπει να υποβάλει στη διαχειριστική αρχή του επιχειρησιακού προγράμματος τις πραγματοποιηθείσες πληρωμές μέσω ενός μηνιαίου δελτίου καθώς και την εξέλιξη του φυσικού και του οικονομικού αντικειμένου μέσω ενός εξαμηνιαίου δελτίου παρακολούθησης.

Οι πληροφορίες αυτές μετά την έγκριση και επιβεβαίωσή τους από τη Διαχειριστική Αρχή κάθε επιχειρησιακού προγράμματος καταχωρούνται στο ΟΠΣ.

Η αρχή πληρωμής κάνει χρήση αυτών των πληροφοριών μέσω του ΟΠΣ και διασταυρώνει τα στοιχεία που βεβαιώνει η διαχειριστική αρχή με τις πληρωμές του ΠΔΕ, έτσι όπως αυτές προκύπτουν από κατάλληλα τραπεζικά στοιχεία.

ii) Η αρχή πληρωμής υποβάλλει τις αιτήσεις στην Επιτροπή αφού:

- ελέγξει την ακρίβεια των παραπάνω πληροφοριών και ιδίως σε ότι αφορά τις πληρωμές που έχουν γίνει από τους τελικούς δικαιούχους
- ελέγξει την ύπαρξη εκκρεμών ζητημάτων που προκύπτουν από τους σχετικούς ελέγχους
- ελέγξει εάν το συμπλήρωμα προγραμματισμού και οι σχετικές ετήσιες εκθέσεις της διαχειριστικής αρχής έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή ΕΚ.

iii) Η αρχή πληρωμής με τη βοήθεια του ΟΠΣ πραγματοποιεί ελέγχους για τις πληρωμές των σχετικών ποσών και για τα παραστατικά των δαπανών που παρέχονται από τη διαχειριστική αρχή προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθότητα των παρεχόμενων πληροφοριών (κυρίως η ακρίβεια των καταχωρούμενων πληροφοριών και των πραγματοποιηθεισών πληρωμών καθώς και η τήρηση των κανόνων επιλεξιμότητας).

Η αρχή πληρωμής πληροφορείται μέσω του ΟΠΣ τα αναλυτικά δεδομένα των δαπανών που δηλώνονται από τους τελικούς δικαιούχους.

Το ΟΠΣ τροφοδοτείται με στοιχεία που αφορούν τις δαπάνες που πραγματοποιούνται μέσω των λογαριασμών που διατηρούνται σε άλλους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

- iv) Εκπονείται μια πρώτη ανεξάρτητη αξιολόγηση των χρηματοδοτικών ροών για την περίοδο 2000-2006 μέχρι το τέλος του 2002 σύμφωνα με τα άρθρα 31 & 32 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999).

4.5. Έλεγχοι

Σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ.1 του Καν. (ΕΚ) 1260/99, το κράτος μέλος έχει την κύρια ευθύνη για την άσκηση του οικονομικού ελέγχου του ΚΠΣ.

Ενεργεί σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, κατά τρόπον ώστε να διασφαλίσει ότι οι κοινοτικοί πόροι χρησιμοποιούνται σωστά και αποτελεσματικά, βάσει των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 του ιδίου Κανονισμού, η διαχειριστική αρχή του Ε.Π. είναι η κατά πρώτο λόγο υπεύθυνη αρχή για το σύννομο των συγχρηματοδοτούμενων έργων/ ενεργειών και της εφαρμογής μέτρων εσωτερικού ελέγχου.

Είναι επίσης υπεύθυνη για τις αναλύσεις και τις απαντήσεις, οι οποίες δίδονται σε παρατηρήσεις και σε αιτήσεις λήψεως διορθωτικών μέτρων της Επιτροπής βάσει του άρθρου 38 παρ. 4, εδ.α του Καν.(ΕΚ) 1260/99 ή στις συστάσεις αναπροσαρμογής, οι οποίες διατυπώνονται βάσει του άρθρου 34 παρ. 2 του ιδίου Κανονισμού.

Για την αποτελεσματική άσκηση των ελέγχων η Ελλάδα διαθέτει ένα σύστημα ελέγχου των διαρθρωτικών Ταμείων που οργανώνεται ως ακολούθως :

- Ο έλεγχος που προβλέπεται από το άρθρο 4 του Καν.438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002 ασκείται από τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Περιλαμβάνει τον έλεγχο των έργων στη φυσική, διοικητική, χρηματοοικονομική και λογιστική τους διάσταση, τόσο στον τόπο υλοποίησης τους, όσο και στην έδρα των φορέων που έχουν στην κατοχή τους πρωτότυπους τεχνικούς φακέλους και τα παραστατικά δαπανών.

Η διαδικασία του ελέγχου απαιτεί την τήρηση έγγραφων σχετικά με τις επαληθεύσεις των πράξεων. Σε περίπτωση που ο φυσικός ή διοικητικός έλεγχος δεν είναι διεξοδικός, αλλά δειγματοληπτικός, τα έγγραφα αυτά θα αναφέρουν τις επιλεγθείσες πράξεις και θα περιγράφουν την δειγματοληπτική μέθοδο. Η χρήση της δειγματοληπτικής μεθόδου πρέπει να δικαιολογηθεί βάσει των αριθμών και ειδών πράξεων, το μέγεθος των πράξεων, καθώς και το παράγοντα κίνδυνου που συσχετίζεται με τις πράξεις ή τους τελικούς δικαιούχους.

Κατά περίπτωση η δειγματοληπτική μέθοδος που θα εφαρμοστεί θα προσδιοριστεί με βάση κατευθύνσεις που θα δοθούν από τη Διαχειριστική Αρχή του ΚΠΣ.

- Οι έλεγχοι που ασκούνται από την Αρχή Πληρωμής συνίστανται σε -εξωτερικό διαχειριστικό έλεγχο στις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και σε ελέγχους στα έργα. Οι έλεγχοι στα έργα γίνονται σε συντονισμό με αυτούς των διαχειριστικών αρχών.

Ο εξωτερικός αυτός διαχειριστικός έλεγχος περιλαμβάνει την ανάλυση και την αξιολόγηση του συστήματος ελέγχων που ασκούνται στο πλαίσιο του άρθρου 4 του Καν.438/01 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002. Υπεισέρχεται,

όπου είναι απαραίτητο, στις ειλημμένες από τα διαχειριστικά όργανα αποφάσεις, καθώς και στον έλεγχο των τελικών δικαιούχων.

Για τους ελέγχους αυτούς δύνανται να χρησιμοποιηθούν υφιστάμενες εθνικές διοικητικές αρχές.

- Ο έλεγχος προβλεπόμενος από τα άρθρα 10 και 15-16 του Καν.438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002 αφορά το συνολικό συντονισμό των συστημάτων ελέγχου καθώς και εξειδικευμένες επιθεωρήσεις-στόχους. Ασκείται από ειδική υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών/ Γενικό Λογιστήριο του Κράτους που διενεργεί ελέγχους επί των διαχειριστικών αρχών, της αρχής πληρωμής και των τελικών δικαιούχων προκειμένου να διασφαλίσει τη χρηστή και αποτελεσματική δημοσιονομική διαχείριση. Επίσης διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους σε έργα/ενέργειες σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Καν.(ΕΚ) 438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002.

Κατά τη διενέργεια εξειδικευμένων ελέγχων από όλα τα παραπάνω όργανα μπορούν να χρησιμοποιηθούν υπηρεσίες εξωτερικών ελεγκτών ή ιδιωτικών ελεγκτικών εταιρειών.

Η Επιτροπή ΕΚ, στο πλαίσιο της άσκησης της αρμοδιότητάς της ως θεματοφύλακα για την ορθή εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, διασφαλίζει την ύπαρξη και την ομαλή λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, ώστε οι κοινοτικοί πόροι να χρησιμοποιούνται με τρόπο ορθό και αποτελεσματικό. Προς τούτο, και με την επιφύλαξη των ελέγχων από πλευράς των εθνικών ελεγκτικών αρχών, υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής ΕΚ μπορούν να διεξάγουν επιτόπιους ελέγχους, και ιδίως δειγματοληπτικούς, για όλες τις πράξεις οι οποίες χρηματοδοτούνται από τα ταμεία, καθώς και των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, με προειδοποίηση τουλάχιστον μίας εργάσιμης ημέρας. Η Επιτροπή ΕΚ ενημερώνει σχετικά τη διαχειριστική αρχή κατά τρόπον ώστε να έχει κάθε δυνατή βοήθεια. Υπάλληλοι ή εκπρόσωποι του κράτους μέλους μπορούν να συμμετέχουν στους ελέγχους αυτούς.

Η Επιτροπή ΕΚ μπορεί να ζητήσει από το κράτος μέλος να πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο για να βεβαιωθεί για την κανονικότητα ή/ και το σύννομο μίας ή περισσότερων πράξεων. Υπάλληλοι ή το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής ΕΚ μπορούν να συμμετέχουν στους ελέγχους αυτούς.

4.5.1. Ο έλεγχος που ασκείται από τις Διαχειριστικές Αρχές

Προληπτικοί έλεγχοι

Η διαχειριστική αρχή του Ε.Π. ελέγχει κατά κανόνα πριν από την ένταξη έργου/ ενέργειας και οπωσδήποτε πριν από την προώθηση συγκεκριμένων σταδίων εξέλιξης των έργων/ ενεργειών (συμπεριλαμβανομένων των έργων/ ενεργειών που βρίσκονται στο στάδιο πραγματοποίησης ή εκτέλεσης κατά την παρουσίαση της αίτησης βλ. παρ.4.2.3. σημ. Β4) όλα τα στάδια προετοιμασίας για την εφαρμογή του έργου/ ενέργειας.

Ιδιαίτερα, διασφαλίζει ότι:

α) Ο τελικός δικαιούχος έχει λάβει όλα τα μέτρα που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην επιλογή αναδόχων ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του έργου,

β) έχουν ληφθεί όλα τα μέτρα τα οποία εξασφαλίζουν την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η διαχειριστική αρχή του Ε.Π. ασκεί επίσης έλεγχο των μηνιαίων δελτίων δήλωσης δαπανών που καταχωρούνται στο ΟΠΣ. Ο έλεγχος αυτός γίνεται σύμφωνα με τυποποιημένες λίστες ελέγχου.

Έλεγχος κατά το άρθρο 4 του Καν.438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002-

Ο έλεγχος των υπό εκτέλεση έργων διασφαλίζεται διαρκώς με ελέγχους που πραγματοποιούνται μέσω του ΟΠΣ.

Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης των έργων από τη διαχειριστική αρχή γίνεται έλεγχος (control) των έργων όσον αφορά την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου και των εκροών τους, με εξέταση των εξαμηνιαίων δελτίων προόδου και όπου απαιτείται με επιτόπιες επιθεωρήσεις. Ο έλεγχος αυτός αποτυπώνεται σε συνοπτικές εκθέσεις προόδου του έργου. Μετά τη δήλωση ολοκλήρωσης του έργου η διαχειριστική αρχή υπογράφει μια δήλωση τήρησης των υποχρεώσεων του τελικού δικαιούχου και επαληθεύει το φυσικό αντικείμενο που υλοποιήθηκε και το λειτουργικό αποτέλεσμα του έργου, λαμβάνοντας υπόψη το εγκεκριμένο τεχνικό δελτίο και όλα τα στοιχεία παρακολούθησης (τα καταχωρημένα στο ΟΠΣ δεδομένα, τις επιτόπιες επιθεωρήσεις και τις συνοπτικές εκθέσεις προόδου, τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων που έχουν διενεργηθεί (από την ίδια ή άλλα ελεγκτικά όργανα) καθώς και για τα δημόσια έργα τις παρατηρήσεις και τα συμπεράσματα του ΕΣΠΕΛ. Η δήλωση αυτή συνοδεύει το φάκελο ολοκλήρωσης (κλεισίματος) του έργου και καταχωρείται στο ΟΠΣ.

Επιτόπιος έλεγχος θα διενεργείται από την αρμόδια μονάδα ελέγχου της διαχειριστικής αρχής κατά κανόνα σε κάθε τελικό δικαιούχο του Προγράμματος και σε επαρκές δείγμα έργων και δαπανών.

Ο επιτόπιος έλεγχος περιλαμβάνει:

- Τον έλεγχο της νομιμότητας και κανονικότητας των πράξεων και των διαδικασιών.
- Τον έλεγχο της αξιοπιστίας των πληροφοριών που δηλώνονται από τον τελικό δικαιούχο.
- Τον έλεγχο της τήρησης των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει ο τελικός δικαιούχος στα πλαίσια του έργου.
- Τον έλεγχο της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας.

Κάθε επιτόπιος έλεγχος γίνεται αντικείμενο μιας τυποποιημένης έκθεσης ελέγχου που καταχωρείται στο ΟΠΣ.

Όσον αφορά τα δημόσια έργα ο έλεγχος που ασκείται από τον ΕΣΠΕΛ μπορεί να αντικαταστήσει τον επιτόπιο έλεγχο του φυσικού αντικειμένου κατά την διάρκεια υλοποίησης του έργου.

Η διαχειριστική αρχή ενημερώνει την Επιτροπή ΕΚ για τα συμπεράσματα των ελέγχων καθώς και για τις διοικητικές ή δικαστικές πράξεις που χρειάστηκε να πραγματοποιηθούν εξαιτίας τους.

4.5.2. Ο έλεγχος που ασκείται από την Αρχή Πληρωμής

Ο χρηματοοικονομικός έλεγχος ασκείται από την αρχή πληρωμής. Εκτός από τον προκαταρκτικό έλεγχο κάθε αίτησης πληρωμής (άρθρο 9 του Καν. 438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002), η αρχή πληρωμής πραγματοποιεί δειγματοληπτικούς ελέγχους στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της.

Η αρχή πληρωμής είναι επιφορτισμένη με την παροχή των απαραίτητων στοιχείων στο Υπουργείο Οικονομικών για την υποβολή της δήλωσης που προβλέπεται στο άρθρο 38 παρ. 1, σημ. στ. του Καν. (ΕΚ)1260/99.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων της αρχής πληρωμής καταχωρούνται στο ΟΠΣ και γνωστοποιούνται στη διαχειριστική αρχή, στην Επιτροπή Παρακολούθησης, στον τελικό δικαιούχο και στην Επιτροπή.

Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης του ενδιαφερόμενου μέρους και αφού ζητήσει τη γνώμη της διαχειριστικής αρχής, η αρχή πληρωμής με δική της πρωτοβουλία, ή μετά από πρόταση άλλων εμπλεκόμενων αρχών (Διαχειριστική αρχή, Επιτροπή Παρακολούθησης, ΣΔΟΕ) δύναται να προχωρήσει στην αναστολή της χρηματοδότησης και ενδεχομένως στην ακύρωση της χρηματοδότησης. Η Αρχή πληρωμής αναλαμβάνει επίσης τις ευθύνες που καθορίζονται από το άρθρο 8 του Καν. 438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002.

4.5.3. Ο έλεγχος κατά το άρθρο 10 του Καν.438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002 και η έκδοση της δήλωσης σύμφωνα με τα άρθρα 15-16 του ίδιου κανονισμού

Αυτός ο έλεγχος περιλαμβάνει:

- Την πραγματοποίηση ελέγχων επί των συστημάτων ελέγχων, ελέγχων της νομιμότητας και κανονικότητας για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στα πλαίσια του ΚΠΣ καθώς και των επιχειρησιακών προγραμμάτων.
- Την πραγματοποίηση δειγματοληπτικών ελέγχων κάθε επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Καν.(ΕΚ) 438/2001 όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002.
- Την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν από τις διαχειριστικές αρχές και την αρχή πληρωμής.
- Την αξιολόγηση των ενεργειών και των μέτρων που υιοθετήθηκαν προκειμένου να συμμορφωθούν οι εμπλεκόμενες αρχές με τα συμπεράσματα των ελέγχων.
- Την παρακολούθηση των διοικητικών και δικαστικών διώξεων σε περιπτώσεις παρατυπίας και την εντολή στην αρχή πληρωμής για την ανάκτηση των ποσών που έχουν εισπραχθεί αχρεωστήτως.
- Την ανακοίνωση, στην Επιτροπή, των πληροφοριών που προβλέπονται στο άρθρο 38 παρ.1 σημ. ε του Καν. (ΕΚ)1260/99.
- Την υποβολή της δήλωσης που προβλέπεται στο άρθρο 38 παρ. 1, σημ. στ. του Καν.(ΕΚ) 1260/99 και στα άρθρα 15-16 του Καν. (ΕΚ) 438/2001_όπως τροποποιήθηκε από τον Καν. 2355/2002.

4.6. Αξιολόγηση

Σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 5 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, ο τρόπος αξιολόγησης διευκρινίζεται στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και στις παρεμβάσεις. Τα άρθρα 41-44 του Κανονισμού καθορίζουν τις ευθύνες του κάθε μέρους, ενώ η παράγραφος 2 του άρθρου 8 τοποθετεί την αξιολόγηση στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης και της συμπληρωματικότητας. Θα πρέπει επομένως οι εθνικές αρχές και η Επιτροπή ΕΚ να συμφωνήσουν σε θέματα δομών, διαδικασιών, μεθόδων και χρονοδιαγράμματος που θα χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή των διατάξεων σε θέματα αξιολόγησης του ΚΠΣ, των προγραμμάτων, των μεγάλων έργων και των συμπληρωμάτων προγραμματισμού καθώς και της ποσοτικοποίησης των στόχων.

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους και ιδίως οι διαχειριστικές αρχές και η Επιτροπή εξοπλίζονται με τα κατάλληλα μέσα και συγκεντρώνουν τα απαραίτητα στοιχεία για την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή της αξιολόγησης. Σ' αυτό το πλαίσιο, η ποιότητα της ποσοτικοποίησης των στόχων και η συστηματική και έγκαιρη συγκέντρωση των δεδομένων των σχετικών με τους δείκτες έχουν ιδιαίτερη σημασία.

4.6.1. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση (άρθρα 41 και 26 του Καν.(ΕΚ) 1260/99)

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση (ex ante) των σχεδίων, προγραμμάτων και συμπληρωμάτων προγραμματισμού.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση (ex ante) αποτελεί ευθύνη των αρμοδίων αρχών για την προετοιμασία των σχεδίων, των παρεμβάσεων και των συμπληρωμάτων προγραμματισμού. Διεξάγεται στο επίπεδο του σχεδίου και των προγραμμάτων συμπεριλαμβανομένου του συμπληρώματος προγραμματισμού. Αφορά :

- την ανάλυση των αποτελεσμάτων των προηγούμενων αξιολογήσεων
- την ανάλυση των ισχυρών σημείων, των αδύνατων σημείων και του δυναμικού των περιφερειών ή/και των τομέων
- την εκτίμηση του λόγου ύπαρξης και της συνοχής της προτεινόμενης στρατηγικής
- την ποσοτικοποίηση των προτεραιοτήτων και των στόχων
- την ανάλυση των αναμενόμενων επιπτώσεων και την αιτιολόγηση της πολιτικής
- την ποιότητα των μηχανισμών εφαρμογής

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στην αξιολόγηση των ανθρώπινων πόρων και στη συνοχή με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Απασχόληση και τα Εθνικά Σχέδια Δράσης για την Απασχόληση, την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της προώθησης ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών.

Σε εφαρμογή του άρθρου 15 παρ. 3 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, η Επιτροπή εκτιμά τα σχέδια σε συνάρτηση με τους στόχους του κανονισμού, με τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 41.

Η αξιολόγηση των έργων

Οι αιτήσεις συνδρομής από το ΕΤΠΑ σχετικά με τα μεγάλα έργα που αναφέρονται στο άρθρο 25 του Καν.(ΕΚ)1260/99 (δηλαδή αυτά που το συνολικό κόστος τους υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ), πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 26 παρ.1 του ως άνω αναφερόμενου κανονισμού. Υπογραμμίζεται ιδιαίτερα η ανάγκη πραγματοποίησης αναλύσεων κόστους-οφέλους που να καλύπτουν την χρηματοοικονομική ανάλυση, την κοινωνικοοικονομική ανάλυση καθώς και την ανάλυση κινδύνων και βιωσιμότητας του έργου. Αξιολογείται επίσης η επίπτωση στην απασχόληση και η περιβαλλοντική επίπτωση όπως ορίζεται στο σημείο ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 26.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 26, η Επιτροπή ΕΚ – πριν την επιβεβαίωση ή την τροποποίηση του ποσοστού συμμετοχής – εκτιμά το έργο συμβουλευόμενη, αν κριθεί αναγκαίο, την ΕΤΕπ.

Τα άλλα έργα, με κόστος μικρότερο των 50 εκατομμυρίων ευρώ, αποτελούν αντικείμενο κατάλληλης αξιολόγησης εκ μέρους των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους βάσει διαφανών κριτηρίων και διαδικασιών.

Ειδικότερα σε ότι αφορά στα έργα υποδομής, απαιτείται εξέτασή τους ως προς την παραγωγή (ή μη) σημαντικών εσόδων, σύμφωνα με το Άρθρο 29(4) του Κανονισμού (ΕΕ) 1260/99. Σε σχετική Εγκύκλιο της Διαχειριστικής Αρχής του ΚΠΣ, καθορίζονται λεπτομερώς οι βασικές διαδικασίες, που πρέπει να εφαρμόζονται για την τεκμηρίωση του ποσοστού της Κοινοτικής (ΕΕ) συμμετοχής.

4.6.2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση

Η ενδιάμεση αξιολόγηση πραγματοποιείται στο επίπεδο του ΚΠΣ και των επιμέρους επιχειρησιακών προγραμμάτων που υλοποιούνται στα πλαίσια αυτού. Έχει ουσιαστικά ως στόχο να τροφοδοτήσει το ΚΠΣ και τα προγράμματα στο μέσο της περιόδου υλοποίησής τους, με τις ενδεχόμενες απαραίτητες προσαρμογές και να προσφέρει στοιχεία για την εκτίμηση της απόδοσης των παρεμβάσεων.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση διεξάγεται υπό την ευθύνη της διαχειριστικής αρχής του Ε.Π., σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και την Επιτροπή ΕΚ στα πλαίσια της εταιρικής σχέσης.

Στοχεύει, βάσει των πρώτων αποτελεσμάτων, στην εξέταση της ορθότητας και των προοπτικών υλοποίησης των στόχων. Αξιολογεί επίσης τη χρήση των πιστώσεων καθώς και την εξέλιξη της παρακολούθησης και της υλοποίησης. Η ενδιάμεση αξιολόγηση περιλαμβάνει μια κριτική ανάλυση με βάση τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν στα πλαίσια της παρακολούθησης και άλλων πηγών που χρησιμοποιήθηκαν. Αποφαίνεται επίσης για την ορθότητα και την αιτιολόγηση των ενδεχομένων προσαρμογών σε σχέση με τους αρχικά ποσοτικοποιημένους στόχους.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση πραγματοποιείται από ανεξάρτητο αξιολογητή και υποβάλλεται στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΚΠΣ/Ε.Π. πριν διαβιβαστεί στην Επιτροπή ΕΚ, το αργότερο την 31/12/2003. Οι ανεξάρτητοι αξιολογητές οφείλουν να

σεβαστούν, κατά την επεξεργασία, το απόρρητο των δεδομένων παρακολούθησης στα οποία έχουν πρόσβαση. Η δημοσίευση των αποτελεσμάτων της ενδιάμεσης αξιολόγησης απαιτεί την προηγούμενη συμφωνία της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 3 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, η Επιτροπή εξετάζει την ορθότητα και την ποιότητα της αξιολόγησης βάσει των κριτηρίων που έχουν εκ των προτέρων συμφωνηθεί με το κράτος μέλος σε εταιρική βάση, ενόψει της αναθεώρησης των παρεμβάσεων και της χορήγησης του αποθεματικού επίδοσης.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση επικαιροποιείται υπό τη μορφή ενός πρώτου απολογισμού το αργότερο την 31η Δεκεμβρίου 2005. Έγκειται στο κράτος μέλος να αποφασίσει εάν για δικούς του λόγους και ανάγκες, θα προβεί σε αξιολογήσεις πέραν των δύο υποχρεωτικών βάσει του κανονισμού, που αναφέρθηκαν προηγουμένως (ενδιάμεση και πρώτου απολογισμού) .

Για την τήρηση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τον κανονισμό, την εξασφάλιση αποτελεσματικών και χρήσιμων αξιολογήσεων και την ανάδραση αυτών με τις παρεμβάσεις, είναι σκόπιμη η λειτουργία μιας εθνικής επιτροπής αξιολόγησης καθώς και ο ορισμός ενός υπευθύνου για την αξιολόγηση στα πλαίσια της διαχειριστικής αρχής κάθε Ε.Π.

Στο πλαίσιο της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ, μια διοικητική δομή αρμόδια για την αξιολόγηση είναι αναγκαία για το συντονισμό και τη συνολική οργάνωση της αξιολόγησης, τη μέριμνα για την ποιότητα και την ορθότητα των δεδομένων, τη σύνθεση των αποτελεσμάτων σε εθνικό επίπεδο προς ένταξη σε ετήσιες ή ad hoc εκθέσεις καθώς και την εκτίμηση της ανάδρασης της αξιολόγησης.

Θα αποτελέσει επίσης τον συνομιλητή μεταξύ εθνικών και κοινοτικών αρχών στα θέματα της αξιολόγησης.

4.6.3. Η εκ των υστέρων αξιολόγηση (άρθρο 43 του Καν. (ΕΚ) 1260/99)

Η εκ των υστέρων (ex post) αξιολόγηση αφορά τις παρεμβάσεις και υπάγεται στην ευθύνη της Επιτροπής ΕΚ σε συνεργασία με το κράτος μέλος και τη διαχειριστική αρχή. Έχει ως στόχο την ανάλυση σχετικά με τη χρήση των πόρων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των παρεμβάσεων και των επιπτώσεων τους καθώς και τη χρησιμότητα και διάρκεια αυτών.

Διεξάγεται βάσει μεθοδολογικών προτάσεων της Επιτροπής, σε συνεννόηση με τα κράτη μέλη, κατά τρόπο συντονισμένο και ομοιογενή, για την άντληση διδαγμάτων τόσο σχετικά με τις παρεμβάσεις όσο και με την πολιτική της οικονομικής και κοινωνικής Συνοχής στο σύνολο της. Διεξάγεται από ανεξάρτητους αξιολογητές και πρέπει να ολοκληρωθεί το αργότερο τρία χρόνια μετά το πέρας της προγραμματικής περιόδου.

4.7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

4.7.1. Το αποθεματικό επίδοσης

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 5 του Καν.(ΕΚ) 1260/99, 4% των πιστώσεων που προβλέπονται σε κάθε ενδεικτική εθνική κατανομή, κατανέμονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 44 του ιδίου Κανονισμού. Στο σχέδιο χρηματοδότησης, το ποσό των 945 εκ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές προορίζεται για κατανομή σύμφωνα με τη διαδικασία αυτή.

Η εκτίμηση της επίδοσης για το σύνολο των προγραμμάτων – περιφερειακών και τομεακών – αποτελεί μέρος κοινής διαδικασίας, η οποία θα πραγματοποιηθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους σε στενή συνεννόηση με την Επιτροπή και το αργότερο μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2003.

Η επίδοση των προγραμμάτων εκτιμάται βάσει περιορισμένου αριθμού δεικτών που αντανακλούν την αποτελεσματικότητα, τη διαχείριση και τη χρηματοοικονομική εκτέλεση, για τους οποίους γίνεται ενδιάμεση μέτρηση των αποτελεσμάτων σε σχέση με τους αρχικά τεθέντες ειδικούς στόχους. Τα κριτήρια διαχείρισης και χρηματοοικονομικής εκτέλεσης είναι κοινά για το σύνολο των προγραμμάτων, ενώ τα κριτήρια αποτελεσματικότητας διαφοροποιούνται στο κάθε πρόγραμμα.

Ως προς τη διαχείριση, τίθενται τέσσερα κριτήρια:

- ποιότητα του συστήματος παρακολούθησης
- ποιότητα του χρηματοοικονομικού ελέγχου
- ποιότητα των συστημάτων επιλογής έργων/ ενεργειών
- ποιότητα του συστήματος αξιολόγησης

Ως προς τα κριτήρια χρηματοοικονομικής εκτέλεσης, το κριτήριο απορρόφησης των πόρων όπως ορίζεται στα έγγραφα της Επιτροπής, είναι γενικής εφαρμογής, ενώ το κριτήριο προσέλκυσης περαιτέρω πόρων έχει εφαρμογή μόνο στα προγράμματα που στο χρηματοοικονομικό σχέδιό τους προβλέπουν συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων ύψους μεγαλύτερου του 10% του συνολικού κόστους του προγράμματος.

Ως προς τα κριτήρια αποτελεσματικότητας καθορίζεται μια ομάδα δεικτών σε κάθε πρόγραμμα, που ποσοτικοποιείται στα πλαίσια του συμπληρώματος προγραμματισμού. Τα κριτήρια θα αφορούν κυρίως την υλοποίηση φυσικού αντικειμένου και εάν είναι δυνατό, το επίπεδο των πρώτων σημαντικών και μετρήσιμων το 2003 αποτελεσμάτων. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44, αυτοί οι δείκτες θα καθοριστούν σε στενή συνεννόηση με την Επιτροπή ΕΚ.

Η πρόοδος σε σχέση με τους ποσοτικοποιημένους στόχους θα αναλύεται κάθε έτος κατά την ετήσια συνάντηση της Επιτροπής με τη διαχειριστική αρχή. Κάθε τροποποίηση των ποσοτικοποιημένων στόχων πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη και να συναποφασίζεται με την Επιτροπή ΕΚ. Η ενδιάμεση

αξιολόγηση θα συμβάλει στον εντοπισμό των πλέον αποτελεσματικών προγραμμάτων.

Η Επιτροπή ΕΚ θα πάρει την τελική απόφαση κατανομής των πιστώσεων του αποθεματικού πριν από την 31^η Μαρτίου 2004, ύστερα από πρόταση και σε στενή συνεννόηση με τις αρμόδιες εθνικές αρχές..

4.7.2 Αποθεματικό προγραμματισμού

Πέραν του 4% που αφορά το αποθεματικό επίδοσης, στα πλαίσια του ΚΠΣ προβλέπεται και ένα αποθεματικό προγραμματισμού για την περίοδο 2000-2006.

Η χρήση του αποθεματικού προγραμματισμού αποτελεί το μέσο για τη διασφάλιση της απαιτούμενης ευελιξίας κατά την εφαρμογή του ΚΠΣ και στοχεύει ιδίως στην αύξηση της ικανότητας ανταπόκρισης σε απρόβλεπτες εξελίξεις (είτε λόγω της μακράς περιόδου προγραμματισμού είτε και λόγω της αλλαγής των συνθηκών) που πιθανόν να προκύψουν κατά τη νέα προγραμματική περίοδο. Τέτοιες εξελίξεις είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε αναγκαίες προσαρμογές των προγραμμάτων ή ακόμα και σε δημιουργία νέων επιχειρησιακών προγραμμάτων. Το αποθεματικό προγραμματισμού χρησιμοποιείται παράλληλα και κατά συνεκτικό τρόπο με το αποθεματικό επίδοσης.

Η κατανομή αυτού του αποθεματικού γίνεται σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και λαμβάνει υπόψη μεταξύ των άλλων τις ακόλουθες οριζόντιες πολιτικές:

- την ενδυνάμωση της προσπάθειας προς όφελος των ανθρωπίνων πόρων ιδίως από δράσεις άμεσα συνδεδεμένες με την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.
- σε περιφερειακό επίπεδο, την ενίσχυση εκείνων των περιφερειών που θα έχουν επιτύχει την περισσότερο αποδοτική εφαρμογή του προγράμματός τους και ειδικότερα σε ότι αφορά καινοτόμες δράσεις.

4.8. Δημοσιότητα και πληροφόρηση

Περιγραφή των σχετικών με τη δημοσιότητα και πληροφόρηση διατάξεων

Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που αφορούν τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών Ταμείων στοχεύουν στην αύξηση του κύρους και της διαφάνειας της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κράτους μέλους και στην παροχή ομοιογενούς εικόνας των εν λόγω παρεμβάσεων. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που παρατίθενται ακολούθως αναφέρονται στο ΚΠΣ και στα επιχειρησιακά προγράμματα, όπως ορίζονται από τον Καν.(ΕΚ) 1260/99. Οι όροι της υλοποίησης, το περιεχόμενο και η στρατηγική των ενεργειών της πληροφόρησης και της δημοσιότητας, οι εργασίες των Επιτροπών Παρακολούθησης, η υλοποίηση της εταιρικής σχέσης και της ανταλλαγής εμπειριών καθώς και οι προβλεπόμενοι όροι για την εφαρμογή εργαλείων πληροφόρησης και δημοσιότητας, ορίζονται από τον Καν.(ΕΚ) 1159/2000 "σχετικά με τις δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να διεξαχθούν από τα κράτη μέλη, όσον αφορά τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών Ταμείων".

Η δημοσιότητα είναι ευθύνη της διαχειριστικής αρχής που είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση των παρεμβάσεων. Πραγματοποιείται σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και την Επιτροπή ΕΚ, η οποία ενημερώνεται για τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη αυτών των στόχων. Οι αρμόδιες εθνικές και περιφερειακές αρχές, λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα διοικητικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα σχετικά με τις παρεμβάσεις των διαρθρωτικών Ταμείων και να συνεργαστούν με την Επιτροπή ΕΚ.

Η υλοποίηση των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών Ταμείων αναστέλλονται δύο μήνες πριν από τη διεξαγωγή των ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών. Η δίμηνη αναστολή καλύπτει δράσεις δημοσιότητας που προβάλλουν και διαφημίζουν μαζικά τα προγράμματα στην κοινή γνώμη καθώς και δράσεις μη μόνιμου ή μη επαναλαμβανόμενου χαρακτήρα.

Στόχοι των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας

Οι δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας εξυπηρετούν αποκλειστικά τους στόχους που προβλέπονται στον Καν.(ΕΚ)1159/2000 και έχουν ως σκοπό **την πληροφόρηση**:

- Των δυνητικών και τελικών δικαιούχων, καθώς και των περιφερειακών, τοπικών και άλλων αρμοδίων δημοσίων αρχών, των επαγγελματικών οργανώσεων και οικονομικών κύκλων, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ιδίως των οργανώσεων προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και των οργανώσεων που δρουν για τη βελτίωση και την προστασία του περιβάλλοντος), και των παραγόντων ή φορέων έργων, για την εξασφάλιση της διαφάνειας σχετικά με τις δυνατότητες που παρέχει η κοινή παρέμβαση της Ε.Ε και του κράτους μέλους.

Η διαχειριστική αρχή μεριμνά για τη δημιουργία κατάλληλου συστήματος

διάδοσης των πληροφοριών, οι οποίες έχουν ως σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας απέναντι στους διαφόρους εταίρους και δυνητικούς δικαιούχους και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αυτές οι πληροφορίες παρέχονται από το κατάλληλο κάθε φορά επίπεδο (διαχειριστική αρχή, τελικός δικαιούχος) και περιλαμβάνουν σαφείς ενδείξεις των προτεινόμενων διοικητικών διαδικασιών, μια περιγραφή των μηχανισμών διαχείρισης των φακέλων, πληροφορίες σχετικές με τα κριτήρια επιλογής των έργων/ ενεργειών και με τους μηχανισμούς αξιολόγησης, καθώς και τους υπευθύνους σε εθνικό, περιφερειακό, ή τοπικό επίπεδο οι οποίοι θα μπορούσαν να εξηγήσουν τη λειτουργία των παρεμβάσεων και τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

- **Της κοινής γνώμης** σχετικά με το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

Η διαχειριστική αρχή πληροφορεί τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (συμπεριλαμβανομένων των διευθύνσεων του διαδικτύου, δίγλωσσων κατά προτίμηση) με τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο σχετικά με τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις, που συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αυτές τις πληροφορίες πρέπει να διακρίνεται με σαφήνεια η συμμετοχή της Ε.Ε. (κυρίως με την αναφορά στο ύψος της κοινοτικής συνδρομής και το ποσοστό συμμετοχής στις προβαλλόμενες δράσεις). Τα μηνύματα πρέπει να είναι ενδεικτικά της αποστολής του κάθε Ταμείου. Η προβολή των παρεμβάσεων που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή, και οι σημαντικές φάσεις της υλοποίησής τους αποτελούν αντικείμενο ενεργειών ευαισθητοποίησης μέσω των εθνικών ή περιφερειακών μέσων μαζικής ενημέρωσης κατά περίπτωση. Οι καταχωρήσεις υπό την μορφή δελτίου τύπου, ή διαφημιστικής ανακοίνωσης θα πρέπει να αναφέρουν σε απλή και κατανοητή γλώσσα για το ευρύ κοινό τη συμμετοχή της Ε.Ε. Πρέπει να διασφαλιστεί μια καλή συνεργασία με το γραφείο της αντιπροσωπείας της Επιτροπής ΕΚ στην Ελλάδα.

Υλοποίηση των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας

Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας παρουσιάζονται με τη μορφή ενός σχεδίου δράσεων που αφορά την επικοινωνία τόσο στο επίπεδο του ΚΠΣ όσο και στο επίπεδο κάθε επιχειρησιακού προγράμματος.

Τα σχέδια δράσης κάθε επιχειρησιακού προγράμματος παρουσιάζονται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ)1159/2000.

Για την εξασφάλιση της ομοιογένειας, συνοχής και συνέργειας μεταξύ των μέτρων δημοσιότητας και πληροφόρησης του ΚΠΣ και των επιχειρησιακών προγραμμάτων, η διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ παρέχει ενιαίες αρχές και πλαίσια προς τις διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων και φροντίζει για τη συνολική παρακολούθηση, εποπτεία και συντονισμό.

Τα ποσά που προβλέπονται για την πληροφόρηση και τη δημοσιότητα, περιλαμβάνονται στη χρηματοδότηση του ΚΠΣ και των ΕΠ στα πλαίσια της τεχνικής βοήθειας (απαραίτητα ποσά για την επεξεργασία την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των παρεμβάσεων που προβλέπονται από το άρθρο 17 παρ.2 ε), στο άρθρο 18 παρ.2β), στο άρθρο 19 παρ.3β του Καν. (ΕΚ) 1260/1999).

Κάθε διαχειριστική αρχή ορίζει τον/τους υπεύθυνο/ους για τα θέματα πληροφόρησης

και δημοσιότητας και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή ΕΚ. Στα πλαίσια της ετήσιας συνάντησης, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 34 παρ. 2 του Καν.(ΕΚ)1260/1999, η διαχειριστική αρχή πληροφορεί την Επιτροπή ΕΚ για την πρόοδο των θεμάτων πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις. Προκειμένου να διασφαλισθεί η δημοσιότητα των έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά Ταμεία, η αρμόδια διαχειριστική αρχή έχει την ευθύνη της τήρησης των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται από το παρόν ΚΠΣ, καθώς και στον Καν. (ΕΚ) 1159/2000.

Επιτροπές Παρακολούθησης

Οι Επιτροπές Παρακολούθησης διασφαλίζουν επαρκή πληροφόρηση για τις εργασίες τους. Προς τούτο και με ευθύνη του προέδρου τους πληροφορούν, στο μέτρο του δυνατού, τα μέσα ενημέρωσης για το βαθμό προόδου των παρεμβάσεων των οποίων έχουν την ευθύνη.

Σε σημαντικές εκδηλώσεις που συνδέονται με τις συνεδριάσεις των Επιτροπών Παρακολούθησης, τις συναντήσεις υψηλού επιπέδου ή διάφορα εγκαίρως, ενημερώνεται η Επιτροπή ΕΚ και η αντιπροσωπεία της στην Ελλάδα.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει την ετήσια έκθεση εκτέλεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 37 του Καν.(ΕΚ)1260/1999, στην οποία περιλαμβάνεται ένα κεφάλαιο σχετικό με τα μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης, σύμφωνα με το άρθρο 35 του ίδιου Κανονισμού. Η διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή Παρακολούθησης τις απαιτούμενες πληροφορίες επί της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας των ενεργειών που έχουν γίνει με σκοπό την πληροφόρηση και την δημοσιότητα καθώς επίσης και κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία όπως φωτογραφικό υλικό.

Οι Ελληνικές Αρχές διαβιβάζουν στην Επιτροπή ΕΚ, με την ετήσια έκθεση που προβλέπεται από το άρθρο 45 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999, όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη σύμφωνα με το άρθρο 46 του εν λόγω Κανονισμού. Αυτές οι πληροφορίες πρέπει να είναι επαρκείς ώστε βάσει αυτών να κρίνεται η τήρηση των διατάξεων του παρόντος ΚΠΣ καθώς και του Καν.(ΕΚ)1159/2000.

Οι διαχειριστικές αρχές μπορούν σε κάθε περίπτωση, να λάβουν πρόσθετα μέτρα, ιδιαίτερα δε πρωτοβουλίες οι οποίες θα συνεισφέρουν στην καλή υλοποίηση της ακολουθούμενης πολιτικής στο πλαίσιο των διαρθρωτικών Ταμείων. Πληροφορούν την Επιτροπή περί των ειλημμένων πρωτοβουλιών ώστε να μπορέσει η Επιτροπή να συνεισφέρει με τον προσήκοντα τρόπο στην υλοποίησή τους. Στο πνεύμα της εταιρικής σχέσης και της εξυπηρέτησης του κοινού συμφέροντος, η Επιτροπή ΕΚ θέτει στη διάθεση των καθ' ύλην αρμοδίων αρχών την πείρα και τον εξοπλισμό της. Υποστηρίζει την ανταλλαγή εμπειριών, οι οποίες αποκτήθηκαν στο πλαίσιο της υλοποίησης του άρθρου 46 του Καν.(ΕΚ) 1260/1999 και εμψυχώνει άτυπα δίκτυα των υπευθύνων της πληροφόρησης.

4.9. Ταμείο Συνοχής

Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών είναι αρμόδιο για την υποβολή στην Επιτροπή ΕΚ των προτάσεων για χρηματοδότηση έργων από το Ταμείο Συνοχής και είναι κύριος συνομιλητής της, ιδιαιτέρως όσον αφορά τον προγραμματισμό του προϋπολογισμού.

Στο επίπεδο του Προγραμματισμού των έργων και της Στρατηγικής του Ταμείου Συνοχής αρμόδιοι είναι τα Υπουργεία που έχουν την ευθύνη χάραξης της Εθνικής Στρατηγικής για το Περιβάλλον και τις Μεταφορές δηλαδή αντίστοιχα το ΥΠΕΧΩΔΕ και το ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, τα οποία καταρτίζουν τη σχετική Στρατηγική και τον Προγραμματισμό των έργων σε συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη του ΥΠΟΙΟ.

Οι προτάσεις των έργων από τους τελικούς δικαιούχους (υπηρεσίες αρμόδιες για την υλοποίηση) υποβάλλονται κατ' αρχήν στις αντίστοιχες διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων: Κατά περίπτωση πρόκειται για τις διαχειριστικές αρχές των περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων (αποκεντρωμένα έργα) ή τις διαχειριστικές αρχές του ΕΠ. «Περιβάλλον» και τις διαχειριστικές αρχές των Ε.Π. στον άξονα προτεραιότητας «Μεταφορές» του ΚΠΣ (ΥΠΕΧΩΔΕ και ΥπΜΕ). Αυτές οι διαχειριστικές αρχές είναι υπεύθυνες για την τεχνική αξιολόγηση των προτάσεων έργων. Μετά από αυτή την αξιολόγηση οι προτάσεις διαβιβάζονται στο ΥΠ.ΟΙ.Ο. για τελική εκτίμηση και ιεράρχηση σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές πριν από την υποβολή τους στην Επιτροπή ΕΚ.

Η παρακολούθηση υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων, ο έλεγχος του πρώτου επιπέδου και κυρίως η κανονικότητα, η συμβατότητα με τις κοινοτικές πολιτικές, η τήρηση των υποχρεώσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας καθώς και η τήρηση άλλων υποχρεώσεων των τελικών δικαιούχων γίνονται από τις παραπάνω διαχειριστικές αρχές των επιχειρησιακών προγραμμάτων. Η παρακολούθηση των έργων γίνεται στο πλαίσιο των συσκέψεων των αντιστοίχων Επιτροπών Παρακολούθησης. Η συνολική παρακολούθηση καθώς και τα οριζόντια θέματα που αφορούν το Ταμείο Συνοχής εξετάζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ταμείου Συνοχής και δύνανται να παρουσιασθούν στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΚΠΣ.

Η πληροφόρηση σχετικά με τα στοιχεία της πρότασης και της έγκρισης καθώς και τα στοιχεία παρακολούθησης και ελέγχου των έργων καταχωρούνται στο ΟΠΣ.

Σε ότι αφορά το Ταμείο Συνοχής, η αρχή πληρωμής είναι επιφορτισμένη με υποχρεώσεις ανάλογες με εκείνες του ΚΠΣ. Πέραν των άλλων αρμοδιοτήτων της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών είναι υπεύθυνο για το συντονισμό και την εποπτεία των εμπλεκόμενων διαχειριστικών αρχών. Τηρουμένων των διατάξεων του Καν.(ΕΚ) 1164/1994 για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής, όπως τροποποιήθηκε από τον Καν.(ΕΚ) 1265/1999, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζει το πλαίσιο και τους κανόνες αξιολόγησης των προτεινόμενων έργων, το πλαίσιο και τους κανόνες παρακολούθησης και ελέγχου των έργων που εγκρίνονται από το Ταμείο Συνοχής και ελέγχει την εφαρμογή τους.

4.10 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

1. Το ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ αποτελείται από τα ακόλουθα υποσυστήματα :

ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ Κ.Π.Σ. & ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ
ΥΠΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΝΙΑΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

2. Ειδικά το Υποσύστημα ΚΠΣ και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες υποστηρίζει τις παρακάτω λειτουργίες:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ: Την δομή του κάθε προγράμματος με τους άξονες προτεραιότητας και τα μέτρα με όλα τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο υποβληθέν πρόγραμμα, στην απόφαση έγκρισης και στο συμπλήρωμα προγραμματισμού. Επίσης τους χρηματοδοτικούς πίνακες τόσο του ΚΠΣ όσο και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΚΠΣ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΕΝΤΑΞΗ-ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΩΝ: Περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία των έργων με τα υποέργα τους (συμβατικά αντικείμενα) και οι διαδικασίες από την υποβολή μιας πρότασης από τον Τελικό Δικαιούχο μέχρι την έγκρισή της από την Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος καθώς και οι τροποποιήσεις του. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ: Περιλαμβάνονται οι οθόνες καταχώρησης των μηνιαίων και τριμηνιαίων στοιχείων των έργων και παρακολουθούνται όλα τα επίπεδα από τα υποέργα μέχρι το επίπεδο του ΚΠΣ, με τις εκτυπώσεις των απαραίτητων εκθέσεων. Επίσης τα αρχεία με τα απαραίτητα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή ΕΚ. (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΧΡΗΜΑΤΟΠΡΟΕΣ: Τη δημιουργία των αιτήσεων-πιστοποιήσεων που υποβάλλονται στην Επιτροπή ΕΚ σε HARD και των flat files. Την καταγραφή των εισροών και την κατανομή τους. (ΑΡΧΗ ΠΛΗΡΩΜΗΣ)

ΕΛΕΓΧΟΙ: Καταγραφή των πορισμάτων ελέγχων που πραγματοποιούν όλες οι ελεγκτικές αρχές και καταχώρηση παρατηρήσεων σε όλα τα επίπεδα από το ΚΠΣ-Ε.Π., άξονα προτεραιότητας – μέτρο – έργο – νομική δέσμευση– πληρωμή. Τις απαντήσεις των Τελικών Δικαιούχων, των Διαχειριστικών Αρχών και την τελική απόφαση. (ΕΛΕΓΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ)

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ:

Καταγραφή της σύνθεσης, της ημερήσιας διάταξης και των αποφάσεων της Επιτροπής παρακολούθησης.
(ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ)

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:

Στις βοηθητικές εργασίες περιλαμβάνονται όλα τα κωδικοποιημένα αρχεία του συστήματος, τα οποία είναι οι κατηγορίες επιλέξιμων ενεργειών: τομείς και υποτομείς/ πεδία παρέμβασης, κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών, δείκτες εκροών – αποτελέσματος - επιπτώσεων, περιφερειακής, νομαρχιακής και τοπικής δομής, οι φορείς που εμπλέκονται σε όλο το φάσμα των διαδικασιών, τελικοί αποδέκτες (επιχειρήσεις που λαμβάνουν κρατικές ενισχύσεις και ανάδοχοι) κατηγορίες υποέργων (συμβατικών αντικειμένων), διοικητικές καταστάσεις υποέργων, πηγές και χρηματοδοτικά μέσα, ελεγκτικές αρχές, κατηγορίες παραστατικών των Τελικών Δικαιούχων και τελικών Αποδεκτών. Επίσης βοηθητικά αρχεία για την σύνδεση με αρχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Το σύστημα λειτουργεί σε εφαρμογή INTRANET. Τα επίπεδα εξουσιοδοτήσεων πρόσβασης στο σύστημα είναι πολλαπλά και αναφέρονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για κάθε Διαχειριστική Αρχή, στις γραμμές εντολών, όπως αναφέρονται ενδεικτικά παραπάνω, και στις εξουσιοδοτήσεις καταχώρησης και ελέγχου των πληροφοριών .

ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

1. Ανταλλαγή πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με όλα τα flat files που προβλέπονται.
2. Ανταλλαγή πληροφοριών με το υποσύστημα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων σχετικά με τις πιστώσεις που διατίθενται για κάθε έργο και Τελικό Δικαιούχο.
3. Ανταλλαγή πληροφοριών με Τραπεζικά Ιδρύματα για τον έλεγχο των πληρωμών
4. Έλεγχος των πληρωμών που καταχωρούνται σε όλα τα υποσυστήματα για την αποφυγή διπλοεγγραφών.

Η Επιτροπή ΕΚ και οι αρμόδιες για την εφαρμογή του συστήματος Εθνικές Αρχές πρέπει να συμφωνήσουν στα οργανωτικά ζητήματα πριν από το τέλος Οκτωβρίου 2000. Το σύστημα θα πρέπει να είναι σε λειτουργία πριν από την πρώτη μεταφορά κοινοτικών χρηματοδοτήσεων προς την Ελλάδα.

4.11 Συγχρηματοδότηση πράξεων από δύο προγραμματικές περιόδους

Πράξεις ή συμβάσεις που κατά τη λήξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου προσδιοριστούν ημιτελείς ή μη-λειτουργικές και οι οποίες σύμφωνα με τους στόχους και τις προτεραιότητες των Επ. Προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου δεν είναι επιλέξιμες, το κράτος μέλος υποχρεούται να τις ολοκληρώσει και να τις καταστήσει λειτουργικές με ιδίους πόρους.

Στις περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες πράξεις ημιτελείς ή μη-λειτουργικές, είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τους στόχους και τις προτεραιότητες των Επιχ. Προγραμμάτων της νέας προγραμματικής περιόδου, οι δαπάνες για την ολοκλήρωσή τους δύνανται να είναι επιλέξιμες για την επόμενη προγραμματική περίοδο 2007-2013, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι κανόνες επιλεξιμότητας και νομιμότητας καθώς και οι ειδικότεροι όροι έγκρισης των Επ. Προγραμμάτων. Ενδεικτικά οι περιπτώσεις αυτές αφορούν κυρίως συμβάσεις που από το σχεδιασμό τους δεν ήταν δυνατή η ολοκλήρωση εντός της τρέχουσας περιόδου ή ο επιμερισμός τους επιβάλλεται για διαχειριστικούς λόγους, ή συμβάσεις για τις οποίες λόγω προβλημάτων που προέκυψαν κατά την εκτέλεσή τους δεν κατέστη δυνατή η ολοκλήρωσή τους εντός της περιόδου.

Στις περιπτώσεις αυτές οι αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές θα παράσχουν ιδιαίτερα σαφή προσδιορισμό των εργασιών φυσικού αντικείμενου και του αντίστοιχου οικονομικού αντικείμενου που συγχρηματοδοτείται από κάθε προγραμματική περίοδο, διασφαλίζοντας τη διαφανή διαχείριση σε κάθε περίοδο και την ύπαρξη διακριτής διαδρομής ελέγχου. Η διαχείριση των έργων-γεφυρών θα καθοριστεί από τις Ελληνικές Αρχές σε συμφωνία με τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Εξειδικευμένες οδηγίες για να διασφαλιστούν οι προϋποθέσεις αυτές θα εκδοθούν από τη Διαχειριστική Αρχή του ΚΠΣ, σε συμφωνία με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και τις κατευθύνσεις κλεισίματος των Επ. Προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006.

Οι συμβάσεις των δημοσίων έργων υποδομής με χρήση αναλυτικού τιμολογίου και με συγχρηματοδότηση και από τις δύο προγραμματικές περιόδους θα υπόκεινται στους νέους αυστηρούς κανόνες διαχείρισης συμβάσεων.

4.12 Ταμεία δανείων, ταμεία εγγυήσεων κλπ.

Μέσα από το υφιστάμενο ΚΠΣ δύναται να προωθηθεί η δημιουργία νέων χρηματοδοτικών εργαλείων όπως ταμεία δανείων, ταμεία εγγυήσεων κλπ. για τη χρηματοδότηση υποδομών και την υποστήριξη δράσεων κρατικών ενισχύσεων, σύμφωνα με τους κανόνες αριθ. 8, 9 του Καν. (ΕΚ) 448/2004. Τα νέα αυτά χρηματοδοτικά εργαλεία θα συμβάλουν στην επιτάχυνση των διαδικασιών χρηματοδότησης των Προγραμμάτων και την προώθηση αντίστοιχων χρηματοοικονομικών λειτουργιών ενόψει της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Οι πόροι που θα κατανεμηθούν στα εν λόγω Ταμεία από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα καθώς και τα έργα/δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν, θα προσδιοριστούν αναλυτικά στα αντίστοιχα Συμπληρώματα Προγραμματισμού.

4.13 Συνολική Επιχορήγηση

Η υλοποίηση και διαχείριση συγκεκριμένων μέτρων ή τμημάτων μέτρων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ που στοχεύουν κατά κανόνα στην ενίσχυση πρωτοβουλιών τοπικής ανάπτυξης, δύναται να ανατεθεί σε ενδιάμεσους φορείς σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 27 του Καν. (ΕΚ) 1260/1999. Οι λεπτομέρειες χρησιμοποίησης της συνολικής επιχορήγησης καθορίζονται μέσω σχετικών κανονιστικών αποφάσεων και συμφωνίας που συνάπτεται με τον ενδιάμεσο φορέα σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 27 του Καν. (ΕΚ) 1260/1999.